

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου

«Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, Αναδιάρθρωση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, Αναβάθμιση Εθελοντισμού Πολιτικής Προστασίας, Αναδιοργάνωση του Πυροσβεστικού Σώματος και άλλες διατάξεις»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΕΘΝΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΡΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ, ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Α. Επί της αρχής

Η διεθνώς διαπιστούμενη αυξητική τάση του πλήθους, της έντασης και της έκτασης των φυσικών και τεχνολογικών καταστροφών και λοιπών απειλών, των οποίων τις τραγικές συνέπειες έχει βιώσει πρόσφατα και η Χώρα μας, επιβάλλει μετ' επιτάσεως την υιοθέτηση ενός σύγχρονου, ευέλικτου και αποτελεσματικού Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, που να θέτει σε προτεραιότητα και να εγγυάται την ασφάλεια της ανθρώπινης ζωής, της περιουσίας, του φυσικού πλούτου και της πολιτιστικής κληρονομιάς, ως θεμελιώδεις και συνταγματικά επιβεβλημένες υποχρεώσεις της συντεταγμένης πολιτείας.

Το ισχύον Σύστημα Πολιτικής Προστασίας, όπως εφαρμόζεται στη Χώρα μας, θεμελιώθηκε καταρχήν στο ν. 2344/1995 (Α' 212) «Οργάνωση Πολιτικής Προστασίας και άλλες διατάξεις» και συμπληρώθηκε με το ν. 3013/2002 (Α' 102) «Αναβάθμιση της Πολιτικής Προστασίας και λοιπές διατάξεις», το π.δ. 151/2004 (Α' 107) «Οργανισμός Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας» και τις διατάξεις του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας «ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ», [Υ.Α. 1299/2003 (Β'/423), όπως αναθεωρήθηκε με τη συμπληρωματική Υ.Α. 3384/2006 (Β' 776)]. Με το ν. 4249/2014 (Α' 73) «Αναδιοργάνωση της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού Σώματος και της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αναβάθμιση Υπηρεσιών του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη και ρύθμιση λοιπών θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη και άλλες διατάξεις» επιχειρήθηκε ο εκσυγχρονισμός του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου, πλην όμως η αναδιοργάνωση στην οποία αποσκοπούσε ουδέποτε ολοκληρώθηκε εν τοις πράγμασι, δεδομένου ότι δεν εκδόθηκαν τα αναγκαία εφαρμοστικά κανονιστικά διατάγματα που θα καθιστούσαν ευχερέστερη την εφαρμογή του.

Εν μέσω της υφιστάμενης κλιματικής κρίσης, παρά τη συνθετότητα και πολυπλοκότητα, τόσο όσον αφορά τον τρόπο εκδήλωσης των σύγχρονων φυσικών και τεχνολογικών καταστροφών και λοιπών απειλών όσο και την ανομοιογένεια των επηρεαζόμενων πληθυσμιακών ομάδων, το θεσμικό πλαίσιο που ουσιαστικά εφαρμόζεται από το 2002 θεωρείται απαρχαιωμένο και μη δυνάμενο να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις και προσδοκίες της ελληνικής κοινωνίας και των νέων δεδομένων. Εξάλλου, η καταγεγραμμένη εγχώρια εμπειρία σε επιτελικό και επιχειρησιακό επίπεδο έχει καταδείξει σημαντικές λειτουργικές αδυναμίες και διαρθρωτικές αγκυλώσεις, κυρίως σε επίπεδο

συντονισμού, των κατά περίπτωση εμπλεκόμενων φορέων σε ζητήματα πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων και απειλών, που δεν κατέστη εφικτό να αρθούν ούτε μετά τη θέση σε ισχύ του ν. 4249/2014, και οι οποίες συνίστανται ιδίως στα κάτωθι:

1. Δεν υφίσταται ένας ενιαίος εθνικός μηχανισμός ολιστικής κάθετης διαχείρισης κινδύνων και απειλών που να καλύπτει τη διαχείριση εκτάκτων αναγκών από την φάση της πρόληψης έως και τη φάση της αποκατάστασης. Αντίθετα, διαπιστώνεται ότι οι υφιστάμενες αρμοδιότητες των φορέων πολιτικής προστασίας σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο εμφανίζουν αποσπασματικό χαρακτήρα και σε πολλές περιπτώσεις αποτυπώνονται θεσμικά με ασάφεια, που αναπόφευκτα οδηγεί σε αλληλοεπικάλυψη και συχνά σύγκρουσή τους, είτε υπό τη θετική ή την αρνητική έκφασή της. Η σύγχυση αυτή ως προς τις αρμοδιότητες και το συνακόλουθο ασαφή ρόλο που καλείται να επιτελέσει κάθε φορέας πολιτικής προστασίας αποτελεί σοβαρή παθολογία του ισχύοντος συστήματος, η οποία επιφέρει τη μείωση της αποτελεσματικότητάς του, ιδιαίτερα κατά το κρίσιμο στάδιο της διαχείρισης έκτακτης ανάγκης, όπου απαιτείται σε ιδιαίτερα περιορισμένο χρονικό διάστημα η βέλτιστη απόκριση και λειτουργία κάθε επιμέρους δομής πολιτικής προστασίας υπέρ του δημοσίου συμφέροντος.

2. Περαιτέρω, όσον αφορά στο Κέντρο Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας, το οποίο κατά το ν. 4249/2014 συντονίζει και διαχειρίζεται σε εθνικό επίπεδο τις δράσεις για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης σε περιπτώσεις κινητοποίησης πολιτικής προστασίας με στόχο την ελαχιστοποίηση των συνεπειών τους, παρατηρήθηκε ότι στην πράξη δεν λειτούργησε σύμφωνα με τον κατά νόμο σκοπό του, αλλά περιορίστηκε σε ρόλο δομής υποστηρικτικού χαρακτήρα.

3. Δεν υφίσταται πλαίσιο και διαδικασία συνεργασίας με την επιστημονική - ερευνητική κοινότητα με αποτέλεσμα το σύστημα πολιτικής προστασίας να μη δύναται να επωφεληθεί από τα επιτεύγματα και τις δυνατότητες της επιστήμης και της τεχνολογίας αλλά να παραμένει αποκομμένη από την έρευνα και την καινοτομία.

4. Δεν υφίσταται διαδικασία ανάλυσης κινδύνου ούτε τηρείται Εθνική Βάση Δεδομένων Κινδύνων και Απειλών, προσδιορισμένων κατά χώρο και χρόνο, με συνέπεια τα Σχέδια Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Διαχείρισης Συνεπειών να χαρακτηρίζονται από γενικότητα και αφενός να μην ενσωματώνουν στο ρυθμιστικό πεδίο τους τις ιδιαιτερότητες συγκεκριμένων περιοχών από άποψη κίνδυνου και αφετέρου να μην αποτυπώνουν με σαφήνεια την αρμοδιότητα έκαστου φορέα πολιτικής προστασίας, γεγονός που αναπόφευκτα καθιστά την αποτελεσματικότητά τους ελλειμματική.

5. Υφίστανται ουσιώδεις ελλείψεις σε εξοπλισμό και μέσα πολιτικής προστασίας, δεδομένου ότι διαχρονικά δεν εφαρμόστηκαν στην πράξη προβλέψεις κυρίως του ν. 3013/2002 αναφορικά με τη χρηματοδότηση δράσεων πολιτικής προστασίας.

Τα ανωτέρω, όπως γίνεται ευχερώς αντιληπτό, συνιστούν σοβαρές αδυναμίες για την πλήρη ανάπτυξη και αξιοποίηση του μηχανισμού πολιτικής προστασίας, με καίριας σημασίας αντίκτυπο στην αποτελεσματικότητά του.

Με το παρόν σχέδιο νόμου και προκειμένου να ξεπεραστούν οι προαναφερθείσες υφιστάμενες χρόνιες αγκυλώσεις και αδυναμίες, θεσπίζεται ο Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων (NationalCrisisandHazardManagementMechanism (Nat-CHAMM)), (εφεξής «Εθνικός Μηχανισμός»), ο οποίος αποτελεί εκείνο το θεσμικό πλέγμα στο οποίο συγκλίνουν οι συντρέχουσες επιχειρησιακές, επιτελικές και υποστηρικτικές δομές Πολιτικής Προστασίας, με στόχο τη δημιουργία ενός ενιαίου εθνικού συστήματος πολιτικής προστασίας κάθετης οργάνωσης,

που διατρέχεται καθολικά από συγκεκριμένες καταστατικές αρχές, και το οποίο αφορά σε όλο το φάσμα του κύκλου καταστροφών.

Στο πλαίσιο αυτό δημιουργούνται δομές και όργανα συντονισμού σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο με πλήρως αποσαφηνισμένες αρμοδιότητες και καθήκοντα για όλα τα επίπεδα διοίκησης (κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) και για όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, εξασφαλίζοντας τη σύντμηση χρονοβόρων διαδικασιών λήψης κρίσιμων αποφάσεων και ανάληψης δράσεων σε στρατηγικό, επιχειρησιακό και τακτικό επίπεδο, την εξάλειψη της γραφειοκρατίας και του καθεστώτος απόπεισης ευθυνών.

Ιδιαίτερης σημασίας κρίνεται το γεγονός ότι προβλέπεται πλέον η ανάλυση κινδύνων και απειλών ως απαραίτητο προαπαιτούμενο αλλά και συστατικό στοιχείο τόσο για την κατάρτιση του Εθνικού Σχεδιασμού Πολιτικής Προστασίας στο πλαίσιο της Εθνικής Πολιτικής Μείωσης Κινδύνου Καταστροφών όσο και για την εκπόνηση και υλοποίηση των Σχεδίων Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Διαχείρισης Συνεπειών. Η ανάλυση αυτή επιτρέπει την ουσιαστική εξειδίκευση των σχεδίων ανάλογα με τον προς αντιμετώπιση κίνδυνο και τις ιδιαιτερότητες κάθε περίπτωσης, ενώ συνακόλουθα διευκολύνει την παροχή κατευθύνσεων και οδηγιών από τον Εθνικό Μηχανισμό τόσο προς τα όργανα και τους φορείς που έχουν την ευθύνη του επιχειρησιακού σχεδιασμού, όσο και προς τους πολίτες.

Επιπλέον, στο πλαίσιο της υιοθέτησης από τη χώρα ενός διοικητικού μοντέλου εναρμονισμένου με τις τεχνολογικές και επιστημονικές εξελίξεις, δημιουργούνται τα απαραίτητα εργαλεία για την αξιοποίηση της επιστημονικής γνώσης, των πορισμάτων εφαρμοσμένης έρευνας και καινοτομίας, υποδομών, εφαρμογών και εργαλείων Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών.

Από όλα τα παραπάνω γίνεται, εν προκειμένω, σαφές ότι με το παρόν σχέδιο νόμου και τις επιχειρούμενες από αυτό τομές και βελτιώσεις στο υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο, η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας (Γ.Γ.Π.Π.), ως εξέχουσα δομή του Εθνικού Μηχανισμού, αναβαθμίζεται διοικητικά και επιχειρησιακά, εγγυώμενη την ικανότητα έγκαιρης και αποτελεσματικής ανταπόκρισης σε παντός είδους καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, που προκαλούνται από φυσικές ή τεχνολογικές καταστροφές και απειλές.

B. Επί των άρθρων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων

Επί του άρθρου 1

Στο άρθρο 1 αποσαφηνίζονται και εξειδικεύονται οι κρίσιμοι όροι που είναι απαραίτητοι για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου.

Επί του άρθρου 2

Στο άρθρο 2 παρατίθεται ο ορισμός του Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων (εφεξής «Εθνικός Μηχανισμός») και διαγράφεται το πεδίο δράσης του.

Ειδικότερα ορίζεται ότι ο Εθνικός Μηχανισμός συνιστά το σύνθετο πλέγμα των επιχειρησιακών και επιτελικών δομών Πολιτικής Προστασίας που λειτουργούν αυτοτελώς και συνδυαστικά, έχοντας ως προτεραιότητες, αφενός την πρόληψη, ετοιμότητα και προστασία της ζωής, της υγείας και περιουσίας των πολιτών, του περιβάλλοντος, των υποδομών, των πλουτοπαραγωγικών πηγών, των υπηρεσιών ζωτικής σημασίας, της πολιτιστικής κληρονομιάς, των υλικών και άυλων αγαθών από φυσικές και τεχνολογικές καταστροφές και λοιπές απειλές, που προκαλούν, ή ενδέχεται να προκαλέσουν, καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης σε ειρηνική περίοδο, και αφετέρου τη μείωση του κινδύνου και την αντιμετώπιση, αποκατάσταση και ελαχιστοποίηση των συνεπειών τους συμβάλλοντας και στην επίτευξη συνεργειών και της εκπλήρωσης των σκοπών των Ευρωπαϊκών και Διεθνών Μηχανισμών και συστημάτων Πολιτικής Προστασίας.

Επί του άρθρου 3

Στο άρθρο 3 αποτυπώνεται αναλυτικά η διάρθρωση του Εθνικού Μηχανισμού και ορίζεται ότι η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας (Γ.Γ.Π.Π.), με επικεφαλής τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, αποτελεί τον εποπτεύοντα φορέα του Εθνικού Μηχανισμού, ενώ εν συνεχεία προβλέπεται η υπαγωγή καίριων διοικητικών και επιχειρησιακών δομών και λειτουργιών του Εθνικού Μηχανισμού στον εν λόγω επικεφαλής, γεγονός που συνθέτει και διαμορφώνει μια καθετοποιημένη διοικητική οργάνωση, επιτρέποντας τη διαλειτουργικότητα μεταξύ των ανωτέρω δομών, τον ευχερή συντονισμό τους και συνακόλουθα τη μέγιστη αποτελεσματικότητα της συνισταμένης των δράσεών τους.

Επί του άρθρου 4

Στο άρθρο 4 παρατίθεται η φιλοσοφία της δράσης του Εθνικού Μηχανισμού, η οποία δομείται και στηρίζεται στο τεσσάρων επιπέδων σύστημα της πρόληψης-ετοιμότητας-αντιμετώπισης-αποκατάστασης, ενώ στη συνέχεια εξειδικεύεται πλήρως το περιεχόμενο κάθε μιας ξεχωριστά. Μέσω της συνισταμένης των δράσεων αυτών επιτυγχάνεται η ενιαία αντιμετώπιση των συμβάντων πολιτικής προστασίας που εκτείνεται σε όλο το εύρος τους, ήτοι από την πρόληψη έως και την βραχεία αποκατάστασή τους. Ειδικότερα, η δράση της Πρόληψης αφορά στο σύνολο των ενεργειών, πρωτοβουλιών, έργων, μέσων και μέτρων που στοχεύουν στη μείωση της διακινδύνευσης και των συνιστωσών της (επικινδυνότητα, έκθεση, τρωτότητα). Η Ετοιμότητα αφορά στο σύνολο των μέτρων και δράσεων, σε τοπικό και εθνικό επίπεδο, που λαμβάνονται εκ των προτέρων και στοχεύουν στη διασφάλιση της αποτελεσματικής αντίδρασης στις επιπτώσεις κινδύνων, στην ελαχιστοποίηση των απωλειών ζωής, στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας και στη μείωση της τρωτότητας της κοινωνίας. Η δράση της Αντιμετώπισης συναρτάται με την παροχή βοήθειας προς τον πληθυσμό (επείγουσες σωστικές επιχειρήσεις) και τη διαχείριση της έκτακτης ανάγκης (emergency management) που ανακύπτει, κατά τη διάρκεια ή αμέσως μετά την καταστροφή, με στόχο την προστασία ανθρώπινων ζωών, τη μείωση των συνεπειών στην υγεία του πληθυσμού, την αντιμετώπιση άμεσων αναγκών διαβίωσης του και την εν γένει διασφάλιση της παροχής αρωγής και υποστήριξης για τη μετρίαση των επιπτώσεων (relief/response management). Η Βραχεία Αποκατάσταση περιλαμβάνει τη συντονισμένη εφαρμογή μέτρων και δράσεων για την άμεση ανακούφιση των πληγέντων, τις επείγουσες τεχνικές παρεμβάσεις για τον περιορισμό των επιπτώσεων των καταστροφών, την καταγραφή ζημιών, την ταχεία επαναφορά βασικών υπηρεσιών και επανόρθωση υποδομών για την αποκατάσταση της εύρυθμης λειτουργίας της κοινωνίας.

Επί του άρθρου 5

Στο άρθρο 5 προβλέπονται οι καταστατικές αρχές που διέπουν την λειτουργία του Εθνικού Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας και οι οποίες έχουν διαρθρωθεί με γνώμονα την επίτευξη ενιαίας, ευέλικτης, ταχείας και αποτελεσματικής λειτουργίας του, σύμφωνα με τους κανόνες της Επιστήμης και της Τεχνολογίας επί τη βάση της διαρκούς και εξατομικευμένης εκπαίδευσης του ανθρώπινου δυναμικού του. Ειδικότερα, ορίζεται ότι η ενεργοποίηση, λειτουργία και υλοποίηση δράσεων του Εθνικού Μηχανισμού διατρέχεται καθολικά από τις κάτωθι καταστατικές αρχές: α. Ενιαία και καθολική εφαρμογή τους ανεξάρτητα από το είδος, μέγεθος, πολυπλοκότητα και αιτία πρόκλησης των καταστροφών, δεδομένου ότι οι καταστροφές σε κάθε περίπτωση εμφανίζουν κοινά χαρακτηριστικά, εφόσον απειλούν τη ζωή ή την υγεία των πολιτών, την περιουσία, το φυσικό πλούτο και την πολιτιστική κληρονομιά, και ως εκ τούτου απαιτούν ενιαία αντιμετώπιση. β. Ευέλικτη, διαλειτουργική, πυραμιδοειδής διάρθρωση όλων των επιπέδων επιχειρησιακών δομών, με δυνατότητα κλιμάκωσης του επιπέδου ανταπόκρισης, σύμφωνα με το βαθμό ανάγκης, ώστε οι δομές να δύνανται να προσαρμοστούν σε κάθε είδος συμβάντος, ήτοι τόσο σε συμβάντα χαμηλής επικινδυνότητας όσο και σε συμβάντα που επιφέρουν μείζονα καταστροφή. γ. Αξιοποίηση της επιστημονικής γνώσης, των πορισμάτων εφαρμοσμένης έρευνας και καινοτομίας, υποδομών, εφαρμογών και εργαλείων Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών, ως αναγκαία και απαραίτητη προϋπόθεση της αποτελεσματικής δράσης του Εθνικού Μηχανισμού. δ. Συνεχής και εξειδικευμένη εκπαίδευση και πιστοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, ως όρο εκ των ων ουκ άνευ για την αξιόπιστη και τελέσφορη δράση του Εθνικού Μηχανισμού.

Επί του άρθρου 6

Στο άρθρο 6 ορίζονται οι καταστάσεις ετοιμότητας, στις οποίες τίθεται ο Εθνικός Μηχανισμός ανάλογα με το βαθμό επικινδυνότητας του εκδηλούμενου συμβάντος ή κατάστασης. Προβλέπονται τέσσερα στάδια ετοιμότητας και διαβαθμισμένης κινητοποίησης σε πλήρη αντιστοιχία με την επικινδυνότητα του αντίστοιχου συμβάντος ή επαπειλούμενου κινδύνου, προκειμένου η δράση του Εθνικού Μηχανισμού να είναι κάθε φορά η απολύτως αναγκαία για την επίτευξη του βέλτιστου, υπέρ του δημοσίου συμφέροντος, αποτελέσματος, σύμφωνα με τη συνταγματικά κατοχυρωμένη αρχή της αναλογικότητας.

Επί του άρθρου 7

Στο άρθρο 7 προβλέπεται η συμμετοχή πολυσυλλεκτικής σύνθεσης και εξειδίκευσης πιστοποιημένων εμπειρογνομώνων, φορέων, οργανισμών έως και των ίδιων των πολιτών δημιουργώντας μια ευρεία δεξαμενή ανθρώπινου δυναμικού, υλικών και μέσων, η οποία τυγχάνει διαθέσιμη και άμεσα αξιοποιήσιμη, όταν αυτό απαιτείται, για την εκπλήρωση των σκοπών του Εθνικού Μηχανισμού. Με τον τρόπο αυτό αλλά και με το προβλεπόμενο για πρώτη φορά εθνικό Μητρώο Εμπειρογνομώνων Πολιτικής Προστασίας, στο πρότυπο του αντίστοιχου Μητρώου του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας, επιχειρείται η ανίχνευση και καταγραφή των υφιστάμενων εξειδικευμένων ικανοτήτων, προσθέτοντας μια επιπλέον δυνατότητα στον Εθνικό Μηχανισμό προκειμένου να εξασφαλίζεται σε κάθε αναγκαία περίπτωση το αξιόμαχό του.

Επί του άρθρου 8

Στο άρθρο 8 ρυθμίζονται η σύνθεση και οι αρμοδιότητες της Διυπουργικής Επιτροπής Εθνικού Σχεδιασμού Πολιτικής Προστασίας. Η ως άνω Επιτροπή, ευρείας σύνθεσης, επιτελεί εφεξής κομβικής σημασίας ρόλο στο μηχανισμό της Πολιτικής Προστασίας της Χώρας, δεδομένου ότι ο νομοθέτης την επιφορτίζει με την καίρια αρμοδιότητα έγκρισης της Εθνικής Πολιτικής Μείωσης

Κινδύνου Καταστροφών και του Εθνικού Σχεδιασμού Πολιτικής Προστασίας, καθώς και του ετήσιου απολογισμού της αποτελεσματικότητας των συνιστάμενων του Εθνικού Σχεδιασμού Πολιτικής Προστασίας, προγραμμάτων, σχεδίων, μέτρων και δράσεων σε επίπεδο πρόληψης, ετοιμότητας, αντιμετώπισης και αποκατάστασης.

Επί του άρθρου 9

Στο άρθρο 9, λαμβάνοντας υπόψη και τις αντίστοιχες ρυθμίσεις του ν. 4249/2014, προβλέπεται ο ανά εξαετία σχεδιασμός της Εθνικής Πολιτικής Μείωσης Κινδύνου Καταστροφών και ο άμεσα συναρτώμενος με αυτόν τριετής Εθνικός Σχεδιασμός Πολιτικής Προστασίας. Περαιτέρω, στοχοθετούνται οι ως άνω υιοθετούμενες πολιτικές καθώς και οι παράμετροι που λαμβάνονται υπόψη για την διαμόρφωσή τους. Ειδικότερα, τονίζεται ότι αναφορικά με την Εθνική Πολιτική Μείωσης Κινδύνου Καταστροφών επιδιώκεται ευρεία συναίνεση, η οποία επιτυγχάνεται με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων στη διαχείριση του κίνδυνου καταστροφών φορέων (δημόσιοι φορείς κατά λόγο αρμοδιότητας, ακαδημαϊκοί και ερευνητικοί φορείς, φορείς του παραγωγικού τομέα και λοιποί φορείς του ιδιωτικού τομέα). Για τη διαμόρφωσή της λαμβάνονται υπόψη η ανάλυση του κινδύνου καταστροφών, οριζόντιες και τομεακές πολιτικές, ιδίως δε οι πολιτικές για την προστασία του περιβάλλοντος και την κλιματική αλλαγή, την υγεία, την ασφάλεια, την εκπαίδευση και κατάρτιση, εξασφαλίζοντας έτσι στον μηχανισμό πολιτικής προστασίας ταχεία δράση, διεπιστημονικότητα, πλήρη αποτελεσματικότητα, ευελιξία και προσαρμοστικότητα στις κατά περίπτωση προκύπτουσες ανάγκες.

Βάσει της Εθνικής Πολιτικής Μείωσης Κινδύνου Καταστροφών καταρτίζεται ο Εθνικός Σχεδιασμός Πολιτικής Προστασίας τριετούς διάρκειας, ο οποίος περιλαμβάνει το σύνολο των δράσεων πολιτικής προστασίας, που αφορούν σε όλες τις φάσεις του κύκλου καταστροφών σε εθνικό επίπεδο και διακρίνεται σε εθνικής εμβέλειας προγράμματα, σχέδια, μέτρα και δράσεις των κεντρικών υπηρεσιών των Υπουργείων και των εποπτευόμενων φορέων, καθώς και σε περιφερειακά προγράμματα, μέτρα και δράσεις των περιφερειών της Χώρας. Περιέχει, επίσης, τον προϋπολογισμό πολιτικής προστασίας για κάθε Υπουργείο, καθώς και για τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, από πλευράς λειτουργικών και επενδυτικών δαπανών με τριετή πρόβλεψη, δεδομένα που λαμβάνονται υπόψη κατά την κατάρτιση του Κρατικού Προϋπολογισμού εκάστου οικονομικού έτους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Επιχειρησιακές Μονάδες και Υποστηρικτικές Υπηρεσίες του Εθνικού Μηχανισμού

Β. Επί των άρθρων

ΤΜΗΜΑ Α΄

Επί του άρθρου 10

Στο άρθρο 10 για την επιχειρησιακή και λειτουργική υποστήριξη του Εθνικού Μηχανισμού προβλέπεται η δράση και η λειτουργία των Πλαισίων Διαχείρισης Εκτάκτων Αναγκών (Π.Δ.Ε.Α.) (Emergency Management Frameworks E.M.Fs.). Τα Π.Δ.Ε.Α. συναπαρτίζουν (δίχως να θίγεται κατά τα λοιπά η αυτοτέλειά τους), οι (συν)αρμόδιες οργανικές μονάδες και φορείς που διαθέτουν το κατάλληλο δυναμικό, υλικά και μέσα, οι οποίες οργανώνονται και λειτουργούν σε

εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Προβλέπεται δε αμεσότητα και προσαρμοστικότητα της δράσης τους, δεδομένου ότι αυτά ενεργοποιούνται είτε από τον Επικεφαλής του Εθνικού Μηχανισμού (σε κεντρικό επίπεδο), είτε από τον κατά τόπο Περιφερειακό Συντονιστή Πολιτικής Προστασίας (σε περιφερειακό επίπεδο), ανά κλιμακούμενο επίπεδο έκτακτης ανάγκης και ανάλογα με τις φάσεις του κύκλου καταστροφής, επιτυγχάνοντας υπ' αυτή την έννοια σύντμηση του απαιτούμενου χρόνου απόκρισης και ευελιξία έναντι ενδεχόμενων γραφειοκρατικών αγκυλώσεων. Ενδεικτικά, τα εν λόγω Πλαίσια εξειδικεύονται σε αντικείμενα σχετιζόμενα με την ενημέρωση και προειδοποίηση πολιτών, την έρευνα και διάσωση, τη διοικητική μέριμνα πληγέντων, την περιβαλλοντική ρύπανση και αποκατάσταση περιβάλλοντος, την προστασία αγροτικών πόρων, την αποκατάσταση τηλεπικοινωνιών, τη διαχείριση ανθρωπίνων απωλειών και την ψυχοκοινωνική υποστήριξη πληγέντων και ενεργοποιούνται κατά περίπτωση ανάλογα με την εκδηλούμενη κατάσταση έκτακτης ανάγκης.

ΤΜΗΜΑ Β'

Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας

Επί του άρθρου 11

Στο άρθρο 11 προβλέπεται η διάκριση των Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας σε τρεις κατηγορίες, ήτοι: α. Το Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας (Σ.Ο.Π.Π.), β. Τα Περιφερειακά Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας (Π.Ε.Σ.Ο.Π.Π.) και γ. Τα Τοπικά Επιχειρησιακά Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π.).

Επί του άρθρου 12

Στο άρθρο 12 προβλέπεται η λειτουργία του Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας, ως ανώτατου επιχειρησιακού οργάνου, αρμόδιου για τον συντονισμό των δράσεων για την κατάρτιση, επιστημονική τεκμηρίωση και εφαρμογή του σχεδιασμού πολιτικής προστασίας σε εθνικό επίπεδο, τη λήψη μέτρων εκτίμησης και πρόβλεψης των επικινδυνοτήτων, τρωτότητας και απειλών για τη βέλτιστη αντιμετώπιση καταστάσεων εκτάκτων αναγκών και τη μείωση των αρνητικών συνεπειών επικείμενων καταστροφών, την ενημέρωση των πολιτών για τα ζητήματα αυτά, το συντονισμό των δράσεων και μέτρων αποκατάστασης και τον έλεγχο εφαρμογής τους καθώς και τη συνεργασία με φορείς και υπηρεσίες του Δημοσίου για ζητήματα αρμοδιότητας του.

Επί των άρθρων 13-16

Στα άρθρα 13-16 προβλέπεται περαιτέρω η λειτουργία δυο βαθμίδων αποκεντρωμένων συντονιστικών οργάνων, καλύπτοντας την απαίτηση αναβάθμισης και ενίσχυσης του ρόλου της Πολιτικής Προστασίας σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, ώστε να υπάρχει αμεσότητα στη λήψη και υλοποίηση κρίσιμων αποφάσεων τόσο κατά το στάδιο της πρόληψης και της ετοιμότητας όσο και κατά την αντιμετώπιση και αποκατάσταση των συνεπειών μιας καταστροφής. Ειδικότερα, τα Περιφερειακά Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας (Π.Ε.Σ.Ο.Π.Π.) συνιστούν ευρείας σύνθεσης όργανα, στα οποία μετέχουν όλοι οι εμπλεκόμενοι, με την Πολιτική Προστασία σε επίπεδο Περιφέρειας, φορείς, οι οποίοι είναι αρμόδιοι να κατευθύνουν το έργο των Τοπικών Επιχειρησιακών Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π.) για καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης όλου του κύκλου διαχείρισης καταστροφών, να συντονίζουν τον, κατά λόγο

αρμοδιότητας, επιχειρησιακό σχεδιασμό των Π.Δ.Ε.Α., παρακολουθώντας τις φάσεις υλοποίησής τους, να σχεδιάζουν, οργανώνουν και υλοποιούν δράσεις ενημέρωσης και ειδοποίησης των πολιτών και να συνάπτουν με άλλα περιφερειακά όργανα μνημόνια συνεργασίας για αμοιβαία συνδρομή, σε ανθρώπινο δυναμικό, υλικά και μέσα πολιτικής προστασίας. Επισημαίνεται η ιδιαίτερη σημασία της συμμετοχής και ενεργούς εμπλοκής στα Π.Ε.Σ.Ο.Π.Π., των Προϊστάμενων Διευθύνσεων ή Τμημάτων Οργανικών Μονάδων της οικείας Περιφέρειας, ανά περίπτωση εμπλοκής και κατηγορία κινδύνου (π.χ. Δημόσιας Υγείας, Μεταφορών κλπ).

Επί των άρθρων 17-18

Στα άρθρα 17-18 ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με την οργάνωση και την λειτουργία των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Κέντρων Πολιτικής Προστασίας (ΠΕ.ΚΕ.Π.Π.). Οι εν λόγω νεοσυσταθείσες επιχειρησιακές μονάδες συνιστούν ευέλικτες και προσαρμόσιμες, στην επικινδυνότητα έκαστου συμβάντος, δομές συντονισμού πολιτικής προστασίας στο πλαίσιο της χωρικής τους αρμοδιότητας. Η δράση και απόκρισή τους κλιμακώνεται σε διαφορετικά επίπεδα ανάλογα με την υφιστάμενη κατάσταση ετοιμότητας. Τα ΠΕ.ΚΕ.Π.Π. είναι κυρίως αρμόδια για το συντονισμό, σχεδιασμό, εποπτεία, οργάνωση, και υλοποίηση των δράσεων αντιμετώπισης και παροχής οργανωμένης υποστήριξης στον αρμόδιο φορέα διαχείρισης και αντιμετώπισης των καταστάσεων έκτακτης ανάγκης και των συνεπειών τους, στο πλαίσιο της τοπικής τους αρμοδιότητας, τη συλλογή, επεξεργασία και διαβίβαση πληροφοριών που αφορούν σε εν εξελίξει συμβάντα ή επικείμενη κατάσταση έκτακτης ανάγκης, καθώς και για την ορθή εκτίμηση της κατάστασης και λήψη απόφασης από τα, κατά περίπτωση, αρμόδια όργανα.

Επί των άρθρων 19-21

Στα άρθρα 19-21 προβλέπονται τα σχετικά, με τις υπηρεσίες των ΟΤΑ που υποστηρίζουν τις επιχειρησιακές μονάδες του Εθνικού Μηχανισμού, ζητήματα. Ειδικότερα, οι υφιστάμενες, υπαγόμενες στον Περιφερειάρχη, Αυτοτελείς Διευθύνσεις Πολιτικής Προστασίας σε επίπεδο Περιφέρειας αναβαθμίζονται, αναλαμβάνοντας κομβικής σημασίας αρμοδιότητες στην όλη δράση και λειτουργία του Εθνικού Μηχανισμού. Περαιτέρω, συστήνονται πλέον υποχρεωτικά Αυτοτελή Τμήματα Πολιτικής Προστασίας που λειτουργούν σε επίπεδο Δήμου, άμεσα υπαγόμενα στο Δήμαρχο με αρμοδιότητες αντίστοιχες των Αυτοτελών Διευθύνσεων των Περιφερειών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

Στρατηγική Διαχείρισης Κύκλου Καταστροφών

Επί των άρθρων

Επί του άρθρου 22

Στο άρθρο 22 προβλέπεται η σύσταση Εθνικής Βάσης Δεδομένων Κινδύνων και Απειλών, προκειμένου να καταγράφουν υφιστάμενοι κίνδυνοι και απειλές, σύμφωνα με τον επιχειρησιακό Εθνικό Σχεδιασμό Πολιτικής Προστασίας. Παράλληλα, ορίζονται τα αρμόδια όργανα και η διαδικασία για την κατάρτιση, ενημέρωση και επικαιροποίηση της Εθνικής Βάσης Δεδομένων. Η εν λόγω ρύθμιση εισάγει μια ιδιαίτερη τομή στο πλαίσιο του Εθνικού Μηχανισμού, καθόσον η ύπαρξη της Εθνικής Βάσης Δεδομένων θα επιτρέψει τον προσδιορισμό των κινδύνων και θα δρομολογήσει την πλήρως εξειδικευμένη δράση ανά κατηγορία και χωροχρονική κατανομή αυτών.

Επιπλέον θα καταναίμει ευχερέστερα τις αρμοδιότητες και ρόλους κάθε εμπλεκόμενου φορέα πολιτικής προστασίας σε εθνικό και τοπικό επίπεδο μέσω ενεργοποίησης των κατάλληλων Π.Δ.Ε.Α.. Επιπλέον θα πρέπει να επισημανθεί ότι στην Εθνική Βάση Δεδομένων, η οποία εγκρίνεται από τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη και είναι δημοσιευτέα, ορίζονται ρητά και οι κατά περίπτωση φορείς που επιφορτίζονται με την αρμοδιότητα εισήγησης της οργανωμένης προληπτικής απομάκρυνσης πολιτών προς τους αντίστοιχους αρμόδιους για την υλοποίησή της.

Επί του άρθρου 23

Η ανάλυση των καταγεγραμμένων και κατηγοριοποιημένων κινδύνων και απειλών, όπως αυτή αποτυπώνεται στην Εθνική Βάση Δεδομένων, αποτελεί αδήριτη ανάγκη και ανάγεται σε βασικό εργαλείο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 23 του παρόντος, τόσο για την σύνταξη ορθών, επιστημονικά τεκμηριωμένων και τελέσφορων Σχεδίων Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Διαχείρισης Συνεπειών, όσο και για την κατάρτιση της Εθνικής Πολιτικής Μείωσης Κινδύνου Καταστροφών, στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδιασμού Πολιτικής Προστασίας. Τα παραπάνω Σχέδια διακρίνονται σε Γενικά και σε επιμέρους αντίστοιχα Περιφερειακά και Τοπικά, με ιδιαίτερη έμφαση να δίνεται στα ειδικά Σχέδια Περιφερειών και Δήμων που αφορούν στην οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών σε περιπτώσεις που μια περιοχή εκτιμάται ότι απειλείται από εξελισσόμενη, ή επικείμενη καταστροφή, και ο κίνδυνος παραμονής των πολιτών σε αυτή είναι σοβαρός. Ενδεικτικά στα ανωτέρω σχέδια περιλαμβάνονται διαδικασίες λήψης σχετικής απόφασης, εναλλακτικές οδεύσεις απομάκρυνσης και μέτρα εξασφάλισής της, τρόποι και δυνατότητες μεταφοράς πολιτών, διαδικασίες για την ενημέρωση του κοινού πριν και κατά τη διάρκεια της οργανωμένης απομάκρυνσης και δράσεις για την εύρεση θέσεων κατάλληλων χώρων υποδοχής, προσωρινής καταφυγής και στέγασης και παροχής διοικητικής μέριμνας.

Επί του άρθρου 24

Περαιτέρω στο άρθρο 24 προβλέπεται ότι η εκτίμηση της επικινδυνότητας όλων των φάσεων του κύκλου καταστροφών καθορίζει τη στρατηγική, το απαιτούμενο ανθρώπινο δυναμικό, υλικά και μέσα για την αντιμετώπιση των καταστροφικών φαινομένων και των επιπτώσεων τους και συντελείται, περιφερειακά (σε επίπεδο Δήμου και γεωγραφικής Περιφέρειας) και κεντρικά, κατά τρόπο ενιαίο, ώστε να επιτυγχάνεται η βέλτιστη απόκριση και συντονισμός των δυνάμεων για την αντιμετώπιση των υπό κρίση φαινομένων.

Επί του άρθρου 25

Στο άρθρο 25 ορίζονται οι συνθήκες υπό τις οποίες καθίσταται αναγκαία η θέση ορισμένης περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, η οποία τυγχάνει άμεσα συνδεδεμένη με την πρωτοβουλία που καλείται, στο πλαίσιο του Εθνικού Μηχανισμού, να αναλάβει η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας έχοντας το ρυθμιστικό ρόλο να διασφαλίσει, μέσω της λήψης έκτακτων μέτρων αποκατάστασης ορισμένης χρονικής διάρκειας, τη μέγιστη αναγκαία, και πλέον της διατιθέμενης υπό κανονικές συνθήκες, κινητοποίηση δυναμικού, υλικού και μέσων, τον συντονισμό των επιχειρούντων φορέων και την εν γένει επάρκεια του όλου μηχανισμού προς άρση ή μετριασμό των συνεπειών της επί των πληθυσμών, των υποδομών, του περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς της πληττόμενης περιοχής. Το θεσμικό πλαίσιο που ρυθμίζει τη διαδικασία κήρυξης της ως άνω κατάστασης, τη διάρκειά της και την αυτοδίκαιη άρση της παραμένει σε ισχύ.

Επί του άρθρου 26

Με το άρθρο 26 εισάγεται καινοτόμος ρύθμιση βάσει της οποίας παρέχεται η δυνατότητα στο Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας να κηρύσσει, επαπειλούμενες, από φυσικές ή τεχνολογικές καταστροφές, περιοχές σε Κατάσταση Ειδικής Κινητοποίησης Πολιτικής Προστασίας. Στην κατάσταση αυτή λαμβάνονται μέτρα ορισμένης χρονικής διάρκειας, αντίστοιχα με εκείνα της κήρυξης μιας περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Η αναγκαιότητα της ως άνω πρόβλεψης είναι προφανής καθώς επιτυγχάνει την πρόληψη των συνεπειών μιας καταστροφής, μέσω ανάληψης δαπανών για την πραγματοποίηση έργων, εργασιών και προμηθειών κατεπείγοντος χαρακτήρα με συντμημένες χρονικά διαδικασίες που εκφεύγουν χρόνια γραφειοκρατικών αγκυλώσεων.

Επί του άρθρου 27

Στο άρθρο 27 αποσαφηνίζεται η έννοια της οργανωμένης προληπτικής απομάκρυνσης πολιτών από μια περιοχή ως το απολύτως αναγκαίο μέτρο σε περιπτώσεις που μια περιοχή εκτιμάται ότι απειλείται από εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή και ο κίνδυνος παραμονής των πολιτών σε αυτή είναι σοβαρός, όταν τεκμηριωμένα μία περιοχή εκτιμάται ότι απειλείται από εξελισσόμενη, ή επικείμενη καταστροφή, και ο κίνδυνος παραμονής των πολιτών σε αυτή είναι σοβαρός, προβλέποντας ως υποχρεωτική τη σύνταξη ειδικών Σχεδίων Περιφερειών και Δήμων διατηρούμενου εν ισχύ του συνόλου των διατάξεων που αφορούν στις προϋποθέσεις, στη διαδικασία και στα όργανα που είναι αρμόδια για τη λήψη σχετικής απόφασης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας

Επί των άρθρων

Επί του άρθρου 28

Στο άρθρο 28 αποτυπώνονται με σαφήνεια οι κυριότερες εκφάνσεις της επικαιροποιημένης αποστολής της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, ως επιχειρησιακή δομή της του Εθνικού Μηχανισμού.

Επί του άρθρου 29

Στο άρθρο 29 παρατίθενται αναλυτικά οι αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας στον τομέα της πρόληψης, αντιμετώπισης και αποκατάστασης των καταστροφών. Οι αρμοδιότητες αυτές συνίστανται κυρίως στη συμβολή της Γενικής Γραμματείας στη διαμόρφωση της Εθνικής Πολιτικής για τη Μείωση του Κινδύνου Καταστροφών, στην εκπαίδευση σε θέματα πολιτικής προστασίας μέσω της Εθνικής Σχολής Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, στην προώθηση της έρευνας, της συνεργασίας και του συντονισμού μεταξύ των φορέων σε θέματα αρμοδιότητάς της, στην τήρηση Ειδικού Φακέλου Καταστροφής για την αντιμετώπιση των καταστροφών και αποκατάσταση των ζημιών, καθώς και στο συντονισμό όλου του διαθέσιμου

δυναμικού, μέσω και δράσεων για την αντιμετώπιση μιας επικείμενης ή την αποκατάσταση μιας συντελεσθείσας καταστροφής.

Επί του άρθρου 30

Στο άρθρο 30 καθορίζονται αναλυτικά οι αρμοδιότητες του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, που αφορούν, κυρίως, στο συντονισμό του έργου της πολιτικής προστασίας σε επίπεδο πρόληψης, αντιμετώπισης και αποκατάστασης των καταστροφών, στο χαρακτηρισμό των καταστροφών και την έκδοση αποφάσεων για την κήρυξη κατάστασης έκτακτης ανάγκης ή ειδικής κινητοποίησης. Επιπλέον θεσπίζεται η δυνατότητα ορισμού Αναπληρωτή Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας με κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του οικείου Υπουργού.

Επί του άρθρου 31

Στο άρθρο 31 καθορίζονται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ν. 4622/2019 (Α' 133) περί Επιτελικού Κράτους, οι αρμοδιότητες και ο τρόπος στελέχωσης των Γραφείων που υπάγονται απευθείας στον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, και ειδικότερα του Ιδιαίτερου Γραφείου Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, του Γραφείου Δημοσίων Σχέσεων και Τύπου, του Γραφείου Νομικής Υποστήριξης και του Γραφείου Στρατηγικού Σχεδιασμού.

Επί του άρθρου 32

Στο άρθρο 32 προβλέπεται η οργανωτική δομή της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, η οποία διαρθρώνεται στις εξής Διευθύνσεις: Γενική Διεύθυνση Συντονισμού, Αυτοτελής Διεύθυνση Διοίκησης και Υποστήριξης και Αυτοτελής Διεύθυνση Τεχνικής Υποστήριξης και Προγραμματισμού. Περαιτέρω, προβλέπεται ο τρόπος στελέχωσης των εν λόγω Διευθύνσεων, ενώ ρυθμίζονται και σχετικά ζητήματα που αφορούν στο προσωπικό που δύναται να υπηρετεί σε αυτή. Ειδικότερα, προβλέπεται ο τρόπος επιλογής από τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας του Γενικού Διευθυντή Συντονισμού σύμφωνα με την επιχειρησιακή λειτουργική ιδιαιτερότητα της συγκεκριμένης Γενικής Διεύθυνσης, με αποκλειστικό κριτήριο την σχετική εμπειρία. Οι εν λόγω προβλεπόμενες δομές, καίτοι διοικητικές, επιτελούν ρόλο άρρηκτα συνδεδεμένο με την επιχειρησιακή δράση σε κάθε εκδηλούμενη φάση του κύκλου διαχείρισης καταστροφών.

Επί των άρθρων 33-35

Στα άρθρα 33-35 καθορίζονται η αποστολή και οι αρμοδιότητες της Γενικής Διεύθυνσης Συντονισμού, της Αυτοτελούς Διεύθυνσης Διοίκησης και Υποστήριξης και της Αυτοτελούς Διεύθυνσης Τεχνικής Υποστήριξης και Προγραμματισμού, ενώ περιγράφεται η περαιτέρω διάρθρωσή τους σε Τμήματα καθώς και οι αρμοδιότητες των Τμημάτων αυτών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

Επιχειρησιακές και Υποστηρικτικές Δομές του Εθνικού Μηχανισμού

Επί του άρθρου 36

Στο άρθρο 36 προβλέπεται η ίδρυση του Εθνικού Συντονιστικού Κέντρου Επιχειρήσεων και Διαχείρισης Κρίσεων (Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ.), μετεξελίσσοντας και αναβαθμίζοντας το υφιστάμενο Ενιαίο Συντονιστικό Κέντρο Επιχειρήσεων (Ε.Σ.Κ.Ε.). Με την κατάργηση των επιμέρους επιχειρησιακών Κέντρων και την ενσωμάτωσή τους σε μια απλούστερη και συνεκτικότερη καθετοποιημένη οργανωτική δομή, το Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ. καθίσταται επιχειρησιακή δομή του Εθνικού Μηχανισμού, όπου μέσω των συστηνόμενων μονάδων ανά τομέα επιχειρησιακής δράσης (Units) επιτυγχάνει την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη ροή και διαχείριση της επιχειρησιακής πληροφορίας, με απώτερο σκοπό τη διασφάλιση της αρτιότερης επιχειρησιακής λειτουργίας και την αποσαφήνιση ασαφών και αλληλεπικαλυπτόμενων αρμοδιοτήτων. Στο πλαίσιο λειτουργίας του νέου Εθνικού Κέντρου, το Πυροσβεστικό Σώμα αναδεικνύεται ως η κατεξοχήν επιχειρησιακή δομή της πολιτικής προστασίας της χώρας, ενώ παράλληλα καθίσταται ο κυρίαρχος παράγων διαχείρισης κρίσεων και αντιμετώπισης κινδύνων.

Επί του άρθρου 37

Με το άρθρο 37 προστίθεται νέα παράγραφος 13 στο άρθρο 18 του ν. 4314/2014, με την οποία συστήνεται, στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Πολιτικής Προστασίας, υπαγόμενη στο Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας. Σκοπός της νέας δομής συνιστά η αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των διαθέσιμων εθνικών, ευρωπαϊκών και διεθνών πόρων σε δράσεις που αφορούν στην Πολιτική Προστασία.

Επί του άρθρου 38

Με το άρθρο 38 συστήνεται, ως Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου, Επιχειρησιακό Ταμείο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών, αρμόδιο για την άμεση χρηματοδότηση αναφορικά με τον σχεδιασμό, εκπόνηση και υλοποίηση μελετών, εργασιών, υπηρεσιών και προμηθειών πρόληψης και αντιμετώπισης κινδύνων αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας. Περαιτέρω ρυθμίζονται ζητήματα οργάνωσης, διάρθρωσης και διοίκησης του νομικού προσώπου.

Επί του άρθρου 39

Με το άρθρο 39 ιδρύεται η Εθνική Σχολή Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, με διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια, που διαρθρώνεται στην Πυροσβεστική Ακαδημία, στην Ακαδημία Πολιτικής Προστασίας και στο Κέντρο Ειδικών Εκπαιδεύσεων και προβλέπονται οι αρμοδιότητες και ζητήματα λειτουργίας για έκαστο εκ των ανωτέρω φορέων. Με την εν λόγω ρύθμιση η Χώρα αποκτά έναν σύγχρονο, αναβαθμισμένο και αξιόπιστο φορέα εκπαίδευσης με αυξημένες αρμοδιότητες σε όλο το φάσμα των εκπαιδευτικών θεμάτων που άπτονται της Πολιτικής Προστασίας, καθιστώντας την θεωρητική και πρακτική πιστοποιημένη εκπαίδευση, μετεκπαίδευση και κατάρτιση στις νέες εξελίξεις στους τομείς της Πολιτικής Προστασίας και της διαχείρισης κρίσεων, ως προτεραιότητα, επιδίωξη και κουλτούρα κοινωνικής ευθύνης.

Ειδικότερα, η Πυροσβεστική Ακαδημία, εντασσόμενη στο «οικοδόμημα» της Εθνικής Σχολής Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, αναβαθμίζεται αποκτώντας, μεταξύ άλλων, νομική προσωπικότητα, καθιστάμενη έτσι φορέας δικαιωμάτων αξιοποίησης πόρων και συνεργασιών σε εθνικό και υπερεθνικό επίπεδο, που υπό το προϊσχύον καθεστώς αδυνατούσε να ασκήσει. Μεταξύ άλλων, η μετάβαση στη βαθμίδα των Ανώτερων και Ανώτατων Αξιωματικών του

Πυροσβεστικού Σώματος και η περαιτέρω υπηρεσιακή εξέλιξη αυτών συνδέεται άμεσα με την ευδόκιμη αποφοίτηση από τη συστηνόμενη Σχολή Επαγγελματικής Μετεκπαίδευσης Επιτελών – Στελεχών, ενώ ταυτόχρονα η Σχολή Πυροσβεστών της Πυροσβεστικής Ακαδημίας ανωτατοποιείται, εισφέροντας άρτια θεωρητικά και επαγγελματικά εκπαιδευμένο προσωπικό στην υπηρεσία του Πυροσβεστικού Σώματος και της ελληνικής κοινωνίας. Περαιτέρω, μέσω της συγκεκριμένης ρύθμισης, η Εθνική Σχολή Πολιτικής Προστασίας, που μολονότι προβλέφθηκε στον ν. 4249/2014, ουδέποτε λειτούργησε, μετασχηματίζεται σε Ακαδημία Πολιτικής Προστασίας, στην οποία εκπαιδεύονται εθελοντές πολιτικής προστασίας, στελέχη της Δημόσιας Διοίκησης και, υποχρεωτικώς, υπάλληλοι των Ο.Τ.Α. και δημόσιων φορέων που εμπλέκονται στην πολιτική προστασία, στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας καθώς και πολίτες. Εισαγόμενη καινοτομία της εν λόγω διάταξης αποτελεί επίσης η λειτουργία Κέντρου Ειδικών Εκπαιδεύσεων όπου εισάγεται το ένστολο προσωπικό του Πυροσβεστικού Σώματος για θεωρητική και πρακτική πιστοποιημένη κατάρτιση, εκπαίδευση και μετεκπαίδευση σε συναφή με τις αρμοδιότητες του Πυροσβεστικού Σώματος αντικείμενα και τις νέες εξελίξεις στους τομείς της Πολιτικής Προστασίας και της διαχείρισης κρίσεων (ιδίως σε σήραγγες, αγωγούς, διυλιστήρια, αυτοκινητοδρόμους, αεροδρόμια, πλατφόρμες εξόρυξης πετρελαίου κ.α.) αλλά και το στρατιωτικό προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων, το προσωπικό του Λιμενικού Σώματος και της Ελληνικής Αστυνομίας, το προσωπικό Πυροσβεστικών Υπηρεσιών άλλων χωρών, βιοτεχνιών, βιομηχανιών και των πάσης φύσεως επιχειρήσεων, των νοσηλευτικών και άλλων ιδρυμάτων για εκπαίδευση σε αντικείμενα συναφή με την αποστολή του Πυροσβεστικού Σώματος και σε ζητήματα πυρασφάλειας. Μέσω της παρούσας διάταξης αναβαθμίζεται περαιτέρω ο ρόλος του Πυροσβεστικού Σώματος στην κοινωνία, δια της παροχής εκπαιδευτικών υπηρεσιών σε κοινωνικούς φορείς και πολίτες, στο πλαίσιο της κοινωνικής ευαισθητοποίησης και εξοικείωσης με τους σύγχρονους σύνθετους κινδύνους και απειλές και τους τρόπους διαχείρισής τους.

Επί του άρθρου 40

Στο άρθρο 40 προβλέπεται η σύσταση Κέντρου Μελετών Διαχείρισης Κρίσεων (ΚΕ.ΜΕ.ΔΙ.Κ.), ως νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, στο πρότυπο του Κέντρου Μελετών Ασφάλειας (ΚΕ.Μ.Ε.Α.) της Ελληνικής Αστυνομίας, αναλαμβάνοντας ένα ρόλο υποστηρικτικό προς το έργο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας και των λοιπών φορέων. Ως κύριος σκοπός του Κέντρου προβλέπεται η διεξαγωγή θεωρητικής και εφαρμοσμένης έρευνας και η εκπόνηση μελετών, ιδίως σε στρατηγικό επίπεδο, για θέματα που αφορούν στην πολιτική προστασία και τη διαχείριση κρίσεων και απειλών, καθώς και την παροχή υπηρεσιών, γνωμοδοτικού και συμβουλευτικού χαρακτήρα, για τα θέματα αυτά προς τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας ή άλλους φορείς. Για την εκπλήρωση του ως άνω σκοπού, το Κέντρο Μελετών Διαχείρισης Κρίσεων διαρθρώνεται σε επιμέρους Τομείς Λειτουργίας, στελεχώνεται με ειδικευμένο μόνιμο πολιτικό προσωπικό και προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, ένστολο προσωπικό των Σωμάτων Ασφαλείας, του Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής και των Ενόπλων Δυνάμεων, καθώς και με πολιτικό προσωπικό που προέρχεται με απόσπαση από τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης. Περαιτέρω ρυθμίζονται ο τρόπος άσκησης της Διοίκησης μέσω Διοικητικού Συμβουλίου, που επικουρείται συμβουλευτικά από Επιστημονικό Συμβούλιο.

Επί του άρθρου 41

Με το άρθρο 41 συστήνεται Μόνιμο Επιστημονικό Συμβούλιο Πολιτικής Προστασίας, με σκοπό την υποστήριξη, σε συμβουλευτικό επίπεδο, του Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας σε

όλες τις φάσεις του κύκλου καταστροφών καθώς και σε θέματα σύγχρονων τεχνολογιών για την υποστήριξη κρίσιμων επιχειρησιακών λειτουργιών του Εθνικού Μηχανισμού.

Επί του άρθρου 42

Η σύσταση της Επιτροπής Εκτίμησης Κινδύνου του άρθρου 42 αποβλέπει στο χαρακτηρισμό ως άμεσης υλοποίησης, κατά παρέκκλιση των ισχυουσών διατάξεων, συγκεκριμένων έργων προληπτικής φύσεως, όπως έργα ή εργασίες καθαρισμού, αντιπλημμυρικής θωράκισης μικρής κλίμακας, διάνοιξης αντιπυρικών ζωνών, συντήρησης δασικού οδικού δικτύου, προκειμένου να αποτραπεί επαπειλούμενος κίνδυνος ή καταστροφή. Προς τον σκοπό αυτό, αν και εφόσον απαιτείται, η έγκριση τυχόν περιβαλλοντικών όρων και λοιπών αδειοδοτικών απαιτήσεων πραγματοποιείται από τη νεοσυσταθείσα, Διεύθυνση Τεχνικών Έργων και Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενενήντα (90) ημερών. Η παρέκκλιση από την προβλεπόμενη για την προστασία του περιβάλλοντος, ταχεία διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων και λοιπών αδειοδοτικών απαιτήσεων δεν μπορεί, εν προκειμένω, να θεωρηθεί ως ανεπίτρεπτη και αντιβαίνουσα στη συνταγματική προστασία του περιβάλλοντος, καθόσον πρόκειται για σημαντικά υποκείμενη της επίσης συνταγματικά κατοχυρωμένης αρχής της προστασίας της ανθρώπινης ζωής από φυσικές και τεχνολογικές καταστροφές και λοιπές απειλές.

Επί του άρθρου 43

Στο άρθρο 43 προβλέπεται η ένταξη του ήδη υφιστάμενου Ευρωπαϊκού Κέντρου Δασικών Πυρκαγιών στη δομή της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, το οποίο θα λειτουργεί ως σημείο επαφής ενός δικτύου ενδιαφερομένων μερών σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, με σκοπό την συλλογή χρήσιμων δεδομένων για τη διευκόλυνση της συνεργασίας στο πεδίο της πρόληψης, αντιμετώπισης και συντονισμού δράσεων δασικών πυρκαγιών. Η ύπαρξη, αναβάθμιση και λειτουργική αξιοποίηση του εν λόγω Κέντρου κρίνεται επιβεβλημένη και ιδιαίτερα επωφελής για τη χώρα μας ως άμεσα πληττόμενης από τις δασικές πυρκαγιές καθώς την τοποθετεί σε στρατηγικό επίπεδο στο κέντρο των ευρωπαϊκών εξελίξεων και πρωτοβουλιών για την αντιμετώπιση του εν λόγω απειλητικού φαινομένου.

Επί των άρθρων 44-52

Με τα άρθρα 44 έως 52 συστήνεται στη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών (Γ.Δ.Ο.Υ.), ο Προϊστάμενος της οποίας έχει όλες τις αρμοδιότητες και υποχρεώσεις των προϊσταμένων οικονομικών υπηρεσιών Υπουργείων κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 24, 26 και 69Γ του ν. 4270/2014 (Α' 143) και πληροί τα κριτήρια, τους όρους και τις προϋποθέσεις υπαγωγής στην έννοια της «χωριστής επιχειρησιακής μονάδας» με δημοσιονομική αυτοτέλεια της υπ' αριθ. 6375/29-09-2017 (Β' 3409) Απόφασης Αν. Υπουργού Εσωτερικών (αρμόδιου για θέματα Προστασίας του Πολίτη). Η σύσταση της Γ.Δ.Ο.Υ., αποσκοπεί στην ενίσχυση της οικονομικής ανεξαρτησίας της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας μέσω της δημιουργίας δικού της συστήματος χρηστής οικονομικής διαχείρισης, στην καλύτερη εποπτεία και συντονισμού των φορέων της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, στη διασφάλιση της ταχύτητας και ευελιξίας ως προς την διαχείριση και εκτέλεση του προϋπολογισμού της και των διαγωνιστικών διαδικασιών, στην ορθολογικότερη αξιοποίηση των πόρων της και στην εν γένει στην αύξηση της παραγωγικότητας και αποδοτικότητας των υπαγόμενων σε αυτή φορέων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' Λοιπές Διατάξεις

Επί των άρθρων

Επί του άρθρου 53

Με το άρθρο 53 προβλέπεται η εγγραφή ειδικής πίστωσης απόρρητων εθνικών αναγκών στον προϋπολογισμό της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, ύστερα από απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας και γνώμη της Επιτροπής Ειδικών Δαπανών του επόμενου άρθρου, με στόχο την αποτελεσματικότερη προάσπιση των εθνικών συμφερόντων από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, στο πλαίσιο εκπλήρωσης της αποστολής της. Ο σκοπός της εν προκειμένω πρόβλεψης, στο πρότυπο αντίστοιχης του Υπουργείου Εξωτερικών, έγκειται στη διασφάλιση της απρόσκοπτης λειτουργικότητας της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας έναντι απειλών που δύνανται να θέσουν σε κίνδυνο ζητήματα, αξίες και δικαιώματα συνταγματικά κατοχυρωμένα, όπως η προάσπιση της ζωής, παρουσίας των πολιτών και διαφύλαξης του φυσικού περιβάλλοντος, η προάσπιση των οποίων ανάγεται στο επίπεδο διασφάλισης των εθνικών συμφερόντων. Περαιτέρω, ρυθμίζεται η στελέχωση και λειτουργία της Επιτροπής Ειδικών Δαπανών της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, στις αρμοδιότητες της οποίας εντάσσεται, μεταξύ άλλων, η υπαγωγή δαπανών στην έννοια των, μη δυνάμενων να διατεθούν άλλως, απόρρητων αναγκών του προηγούμενου άρθρου.

Επί του άρθρου 54

Με το άρθρο 54 προστίθεται διάταξη που ρυθμίζει σειρά λοιπών θεμάτων αρμοδιότητας Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας. Συγκεκριμένα, η παράγραφος α' αυτής, αποσκοπεί στην παροχή ευελιξίας στις μετακινήσεις του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας και του προσωπικού της Γ.Γ.Π.Π. μέσω της άρσης των σχετικών οικονομικών περιορισμών, όταν επιχειρησιακές ανάγκες το απαιτούν, για την αποτελεσματικότερη εκπλήρωση του έργου τους. Με την παράγραφο β' σκοπείται η ρητή πρόβλεψη στο απαιτούμενο, για την αντιμετώπιση κατεπειγουσών εποχικών ή πρόσκαιρων αναγκών, προσωπικό των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης της κατηγορίας των χειριστών μηχανημάτων έργου. Η θεσμοθετούμενη δυνατότητα πρόσληψης των εν λόγω εποχικών υπαλλήλων επί τετραμήνου κατ' έτος κρίνεται σκόπιμη και επιβεβλημένη προκειμένου οι Ο.Τ.Α. να μπορούν να ανταπεξέλθουν στις αυξανόμενες σύγχρονες απαιτήσεις της Πολιτικής Προστασίας. Στην παράγραφο γ' σκοπείται η αντιμετώπιση φυσικών, τεχνολογικών καταστροφών και λοιπών απειλών, καθώς και η αποκατάσταση των πάσης φύσεως ζημιών, άμεσα, έγκαιρα και αποτελεσματικά με διαδικασίες που εγγυώνται την ασφάλεια και προστασία των πολιτών. Με την παράγραφο δ' καθίσταται επιβεβλημένη η άρση του περιορισμού στη χρήση καυσίμων για σκοπούς άμεσα συναρτώμενους με τις αρμοδιότητες της πολιτικής προστασίας και προς εξυπηρέτηση αυτών. Με την προτεινόμενη ρύθμιση της παραγράφου ε' καθίσταται δυνατή η επιχορήγηση από τις οικείες Περιφέρειες των Υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας και του Πυροσβεστικού Σώματος, οι οποίες βρίσκονται εντός των διοικητικών ορίων τους, για την κάλυψη έκτακτων ή/και επειγουσών αναγκών, προς διασφάλιση της ασφάλειας των πολιτών και της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος. Τέλος, με την παράγραφο στ' του άρθρου 54 και προς εξυπηρέτηση επειγουσών αναγκών και άμεσων προμηθειών της Γενικής

Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, ο ορισμός υπολόγου κρίνεται επιβεβλημένος, για τη διασφάλιση της απρόσκοπτης λειτουργίας της Γενικής Γραμματείας

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

A. Επί της αρχής

Στην σύγχρονη εποχή και δεδομένων των απαιτήσεων που αυτή εγείρει από άποψη πολιτικής προστασίας, ο ρόλος των εθελοντών είναι περισσότερο από ποτέ αναγκαίος και κομβικής σημασίας. Όπως γίνεται αντιληπτό, οι φυσικές καταστροφές, ιδιαίτερα την εποχή της κλιματικής κρίσης που διανύουμε, δύνανται να λάβουν χώρα υπό μορφή, ένταση, έκταση ή χρονική διάρκεια τέτοια που να καθιστά αναγκαία την εθελοντική συνδρομή στον υφιστάμενο μηχανισμό πολιτικής προστασίας.

Δεδομένου δε ότι ο άνθρωπος είναι ο βασικός αποδέκτης των αρνητικών συνεπειών τέτοιων καταστροφών, η Πολιτεία οφείλει να ενθαρρύνει την ικανότητα αυτοπροστασίας του και διαφύλαξης της ασφάλειας αυτού και των συμπολιτών του, μέσω της ανάπτυξης του εθελοντισμού πολιτικής προστασίας.

Σύμφωνα με την ανωτέρω παραδοχή προκύπτει η αδήριτη ανάγκη βελτίωσης και εκσυγχρονισμού του υφιστάμενου νομικού πλαισίου, το οποίο κρίνεται ανεπαρκές και μη λειτουργικό για τη διασφάλιση της ουσιαστικής επιχειρησιακής εμπλοκής των εθελοντών στις υπό κρίση δράσεις, δεδομένου ότι:

1. Δεν υφίσταται πλαίσιο παροχής ικανοποιητικής εκπαίδευσης, μετεκπαίδευσης και αξιολόγησης των εθελοντικών οργανώσεων Πολιτικής Προστασίας και των μελών τους.
2. Δεν υφίσταται σαφές πλαίσιο που να καθορίζει τους προϋποθέσεις, τις συνθήκες και τον τρόπο κινητοποίησης και επιχειρησιακής εμπλοκής τους, με αποτέλεσμα αυτή, όπως έχει προκύψει από την εγχώρια εμπειρία, να γίνεται πολλές φορές κατά τρόπο άτακτο και ανεξέλεγκτο.
3. Δεν υφίσταται δυνατότητα οικονομικής ενίσχυσης, γεγονός που καθιστά σημαντικό αριθμό εθελοντικών ομάδων ουσιαστικά ανενεργό λόγω έλλειψης πόρων και μέσων.
4. Τέλος, δεν υπάρχει πρόβλεψη κατηγοριοποίησης των εθελοντικών οργανώσεων ανάλογα με τον τομέα εξειδίκευσής τους.

Ως εκ τούτου και με γνώμονα την απαγκίστρωση από τις ανωτέρω δυσλειτουργίες και την θέσπιση άρτιου, λειτουργικού και αποτελεσματικού συστήματος εθελοντισμού πολιτικής προστασίας, με το παρόν νομοσχέδιο ρυθμίζονται τα κάτωθι:

1. Θεσπίζεται η εκπαίδευση των εθελοντών πολιτικής προστασίας, η οποία αποκτά βαρύνουσα σημασία στο σύστημα εθελοντισμού πολιτικής προστασίας δεδομένου ότι αποτελεί προαπαιτούμενο για την απόκτηση και τη διατήρηση της ιδιότητας του εθελοντή πολιτικής προστασίας, παρέχεται δε από τη Σχολή Εθελοντών και Εθελοντικών Οργανώσεων της Ακαδημίας Πολιτικής Προστασίας, γεγονός που προσδίδει σε αυτήν την αναγκαία επιστημονικότητα και

πληρότητα. Ο θεσμός έτσι αναβαθμίζεται και αποκτά ειδικό βάρος, ενώ μέσω της δια βίου επανεκπαίδευσης εξασφαλίζεται η δυνατότητα των εθελοντών να δρουν ανά πάσα στιγμή επιχειρησιακά με αρτιότητα και ασφάλεια.

2. Προβλέπεται σαφής κατηγοριοποίηση των εθελοντικών οργανώσεων, σύμφωνα με τις δυνατότητες συνδρομής και υποστήριξης στους κρατικούς φορείς, πριν, κατά τη διάρκεια και μετά την εκδήλωση καταστροφικών φαινομένων, γεγονός που πλέον επιτρέπει την μέγιστη αξιοποίηση των δυνατοτήτων τους βάσει της εξειδίκευσής τους.

3. Ορίζεται σαφής διαδικασία και προϋποθέσεις κινητοποίησης και επιχειρησιακής εμπλοκής εθελοντών. Ειδικότερα, υπό το φως της νέας ρύθμισης, επιτρέπεται κινητοποίηση και επιχειρησιακή εμπλοκή Εθελοντικής Οργάνωσης, συνεργαζόμενης οργάνωσης και φορέα ή ένωσης πρόσωπων, εφόσον δοθεί εντολή είτε του κατά τόπο αρμόδιου Περιφερειακού Συντονιστή Πολιτικής Προστασίας είτε του Διοικητή Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας και μόνον εφόσον η οργάνωση αυτή έχει ενταχθεί στο Μητρώο Εθελοντικών Οργανώσεων που τηρείται στην Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας ή έχει αναπτυχθεί μνημόνιο συνεργασίας.

4. Με τον τρόπο αυτό η δράση των εθελοντικών οργανώσεων υπάγεται πλήρως, από επιχειρησιακή άποψη, στον Εθνικό Μηχανισμό Πολιτικής Προστασίας, γεγονός που διασφαλίζει πλήρως την αποτελεσματική λειτουργική αξιοποίηση τους και την επίτευξη της βέλτιστης και ασφαλούς επιχειρησιακής τους δράσης. Από την άλλη πλευρά, η διάταξη αυτή αποτρέπει την επιχειρησιακή εμπλοκή ομάδας που επεμβαίνει αυτόκλητα ή βρίσκεται εκτός του Εθνικού Μηχανισμού, γεγονός που, όπως έχει παρατηρηθεί, δημιουργεί προσκόμματα στον συντονισμό και υπονομεύει την αποτελεσματική και ασφαλή διαχείριση των συμβάντων έκτακτων αναγκών.

5. Εισάγονται ρυθμίσεις που παρέχουν δυνατότητα ενίσχυσης σε υλικά και μέσα εθελοντικών οργανώσεων είτε μέσω κονδυλίων της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας είτε δυνάμει ευρωπαϊκών προγραμμάτων και χρηματοδοτικών πρωτοκόλλων, διάμεσου της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας προκειμένου να εξασφαλίζεται και να διατηρείται το αξιόμαχο των οργανώσεων αυτών.

6. Προβλέπεται για πρώτη φορά, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, η δυνατότητα οδήγησης και χειρισμού πυροσβεστικών οχημάτων – μηχανημάτων, προκειμένου να αξιοποιηθεί η σχετική δεξιότητα εθελοντών που μέχρι πρότινος παρέμενε ανεκμετάλλευτη.

B. Επί των άρθρων

Επί του άρθρου 55

Στο άρθρο 55 παρατίθενται οι αναγκαίοι ορισμοί, των απαραίτητων για την εφαρμογή του παρόντος, όρων και εννοιών και αποσαφηνίζεται πλήρως το περιεχόμενο τους.

Επί του άρθρου 56

Στο άρθρο 56 ορίζεται η αποστολή και δράση των Εθελοντικών Οργανώσεων Πολιτικής Προστασίας, κατ' αντιστοιχία, με τον ορισμό του σκοπού της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας. Ειδικότερα, ορίζεται ότι αποστολή των Εθελοντικών Οργανώσεων Πολιτικής Προστασίας συνιστά η παροχή συνδρομής στους αρμόδιους κρατικούς φορείς στο έργο της προστασίας της ζωής, της υγείας, της περιουσίας των πολιτών, καθώς και του περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς από απειλούμενες ή εν εξελίξει φυσικές, τεχνολογικές ή

ανθρωπογενείς καταστροφές και απειλές, που προκαλούν καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης κατά τη διάρκεια της ειρηνικής περιόδου.

Επί του άρθρου 57

Στο άρθρο 57 ορίζεται η κατηγοριοποίηση των Εθελοντικών Οργανώσεων Πολιτικής Προστασίας, σύμφωνα με τις δυνατότητες συνδρομής και υποστήριξης στους κρατικούς φορείς, πριν, κατά τη διάρκεια και μετά την εκδήλωση καταστροφικών φαινομένων, προκειμένου να είναι δυνατή η μέγιστη αξιοποίηση των δυνατοτήτων τους κατά το μέτρο της εξειδίκευσής τους.

Επί του άρθρου 58

Στο άρθρο 58 προβλέπεται η τήρηση Μητρώου Εθελοντικών Οργανώσεων Πολιτικής Προστασίας (Μ.Ε.Ο.Π.Π.) στην Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, ενώ περαιτέρω ορίζονται οι προϋποθέσεις καθώς και η διαδικασία ένταξης σε αυτό. Το Μ.Ε.Ο.Π.Π. αποτελεί βασικό εργαλείο του εθελοντισμού Πολιτικής Προστασίας, δεδομένου ότι η ένταξη εθελοντικής οργάνωσης σε αυτό αποτελεί αναγκαίο όρο για την επιχειρησιακή κινητοποίηση της, ενώ η κατηγοριοποίηση σε αυτό των εθελοντικών οργανώσεων, σύμφωνα με τις δυνατότητες συνδρομής και υποστήριξης στους κρατικούς φορείς, πριν, κατά τη διάρκεια και μετά την εκδήλωση καταστροφικών φαινομένων επιτρέπει την ορθολογική και στοχευμένη, ανάλογα με τις δυνατότητες τους, διαχείριση.

Επί του άρθρου 59

Στο άρθρο 59 θεσπίζονται οι προϋποθέσεις που πρέπει να συντρέχουν για την απόκτηση της ιδιότητας του Εθελοντή Πολιτικής Προστασίας. Επισημαίνεται, εν προκειμένω, ότι για πρώτη φορά θεσμοθετείται ότι τόσο για την απόκτηση όσο και για την ανανέωση της ιδιότητας του εθελοντή απαιτείται εκπαίδευση και πιστοποίηση από την Σχολή Εθελοντών και Εθελοντικών Οργανώσεων της Ακαδημίας Πολιτικής Προστασίας. Τούτο διότι είναι κοινός τόπος η αναγκαιότητα της εκπαίδευσης για την επιτυχή εκτέλεση της αποστολής των Εθελοντών Πολιτικής Προστασίας, οι οποίοι καλούνται να συνδράμουν σε συμβάντα των οποίων η επιτυχής αντιμετώπιση αναμφίβολα απαιτεί την ικανότητα επέμβασης, σύμφωνα με τις τρέχουσες επιστημονικές και τεχνολογικές εξελίξεις.

Επί των άρθρων 60-61

Με τα άρθρα 60 και 61 ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την εκπαίδευση των εθελοντών πολιτικής προστασίας, στην οποία η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας διαδραματίζει επιτελικό και συντονιστικό ρόλο. Επιπλέον, ορίζονται οι προϋποθέσεις ανανέωσης της ιδιότητας του Εθελοντή Πολιτικής Προστασίας, ανά τριετία, κατόπιν συμπληρωματικής εκπαίδευσης.

Επί του άρθρου 62

Με την διάταξη του άρθρου 62 προβλέπεται η διαδικασία κινητοποίησης και επιχειρησιακής εμπλοκής εθελοντών, η οποία για πρώτη φορά τίθεται σε ρυθμιστικό πλαίσιο και διενεργείται υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, που σκοπό έχουν να διασφαλίσουν τον συντονισμό καθώς και την αποτελεσματική και ασφαλή συμμετοχή της οργάνωσης σε επιχειρήσεις πολιτικής προστασίας.

Επί του άρθρου 63

Στο άρθρο 63 προβλέπεται η διαδικασία και το αρμόδιο όργανο για την αξιολόγηση των εθελοντικών οργανώσεων, ενώ ορίζεται ότι οι εκθέσεις αξιολόγησης αποστέλλονται στη Διεύθυνση Εθελοντισμού και Εκπαίδευσης της Γ.Γ.Π.Π. όπου και καταχωρίζονται στο Αρχείο εκθέσεων αξιολόγησης εθελοντικών οργανώσεων Πολιτικής Προστασίας του Ε.Μ.Ε.Π.Π. Τονίζεται ότι η ως άνω αξιολόγηση έχει ιδιαίτερη σημασία, δεδομένου ότι λαμβάνεται υπόψη, μεταξύ άλλων, για την ενίσχυση των οργανώσεων σε υλικά και μέσα καθώς και για την διαγραφή εθελοντικής οργάνωσης από το Μ.Ε.Ο.Π.Π.

Επί του άρθρου 64

Στο άρθρο 64 ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με το Διακριτικό Τίτλο των εθελοντικών οργανώσεων Πολιτικής Προστασίας, που εγγράφεται στο Μ.Ε.Ο.Π.Π. του Ε.Μ.Ε.Π.Π. καθώς και θέματα αναφορικά με την στολή και το Ατομικό Δελτίο Εθελοντή, με τρόπο που εξασφαλίζει ενιαία εφαρμογή, τυποποίηση και σαφήνεια ως προς την δράση και την χωρική αρμοδιότητα έκαστης εθελοντικής οργάνωσης.

Επί του άρθρου 65

Στο άρθρο 65 σε περίπτωση κινητοποίησης των εθελοντών πολιτικής προστασίας προβλέπονται διευκολύνσεις με τη μορφή άδειας ισόχρονης απουσίας από την κύρια απασχόλησή τους και αντίστοιχες υποχρεώσεις εργοδοτών του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα, δίχως τις οποίες δεν θα ήταν δυνατό να διασφαλιστεί σε κάθε περίπτωση η επιχειρησιακή διαθεσιμότητα τους.

Επί του άρθρου 66

Στο άρθρο 66 προβλέπεται η δυνατότητα απονομής ηθικών αμοιβών σε εθελοντές προκειμένου να τιμηθούν για εξαιρετική δράση που προσέφεραν και η οποία υπερέβαινε το μέτρο των καθηκόντων τους. Σκοπός της παρούσας διάταξης είναι η έμπρακτη επιβράβευση των εξαιρετών πράξεων, προκειμένου αυτή να αποτελέσει κίνητρο περαιτέρω εθελοντικής προσφοράς.

Επί του άρθρου 67

Στο άρθρο 67 προβλέπεται η δυνατότητα διαγραφής Εθελοντικών Οργανώσεων από το Μ.Ε.Ο.Π.Π. προκειμένου να διασφαλίζεται ότι το Μητρώο απαρτίζεται σε κάθε περίπτωση από αξιόμαχες, αποτελεσματικές και φερέγγυες οργανώσεις πολιτικής προστασίας.

Επί του άρθρου 68

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 68 είναι δυνατή η ενίσχυση σε υλικά και μέσα εθελοντικών οργανώσεων είτε μέσω κονδυλίων της Γ.Γ.Π.Π. είτε δυνάμει ευρωπαϊκών προγραμμάτων και χρηματοδοτικών πρωτοκόλλων διάμεσου της Γ.Γ.Π.Π. και ορίζονται η διαδικασία και οι σχετικές

προϋποθέσεις. Σκοπός της διάταξης αυτής είναι ο εξοπλισμός με τα αναγκαία υλικά και μέσα των εθελοντικών οργανώσεων που πληρούν τις σχετικές προϋποθέσεις, προκειμένου να δύνανται να επιχειρούν με ασφάλεια και αποτελεσματικότητα.

Επί του άρθρου 69

Στο άρθρο 69 ρυθμίζονται ζητήματα ασφαλιστικής κάλυψης και αστικής ευθύνης των Εθελοντών Πολιτικής Προστασίας, κατά τρόπο ώστε αφενός να παρέχεται σε κάθε περίπτωση νοσοκομειακή και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη στους εθελοντές Πολιτικής Προστασίας, ακόμα και στην περίπτωση που δεν καλύπτονται από ασφαλιστικό φορέα και αφετέρου να έχουν εφαρμογή επ' αυτών, σε περίπτωση αστικής ευθύνης τους, οι διατάξεις του άρθρου 38 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. [ν. 3528/2007(Α' 26), όπως ισχύει] για την αστική ευθύνη των δημοσίων υπαλλήλων.

Επί του άρθρου 70

Στο άρθρο 70 προβλέπεται η, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, οδήγηση και χειρισμός πυροσβεστικών οχημάτων, υδροφόρων κ.α., τα οποία φέρουν κρατικές πινακίδες – πινακίδες Μηχανήματος Έργου (ΜΕ) – πινακίδες Αγροτικού Μηχανήματος (ΑΜ), ή οποιασδήποτε άλλες συμβατικές πινακίδες και ανήκουν στους Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού από εθελοντές εθελοντικών οργανώσεων Πολιτικής Προστασίας ενταγμένων στο Μ.Ε.Ο.Π.Π., για την αντιμετώπιση φυσικών ή άλλων καταστροφών. Ο σκοπός της διάταξης αυτής έγκειται στην ανάγκη αξιοποίησης των συγκεκριμένων δεξιοτήτων που φέρουν αρκετοί εθελοντές και η οποία υπό το προϊσχύσαν νομικό πλαίσιο παρέμενε, δίχως ουσιώδη λόγο, ανεκμετάλλευτη.

Επί του άρθρου 71

Στο άρθρο 71 προβλέπονται μεταβατικές διατάξεις για την ομαλή και απρόσκοπτη μετάβαση στο νέο νομοθετικό καθεστώς.

Επί του άρθρου 72

Στο άρθρο 72 προβλέπεται η δυνατότητα συνεργασίας της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας με μη κυβερνητικές οργανώσεις και οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, των οποίων οι δραστηριότητες μπορούν να αξιοποιηθούν στην πολιτική προστασία, ακόμα και αν η νομική υπόσταση ή ο σκοπός τους δεν επιτρέπει την ένταξη τους στο Μ.Ε.Ο.Π.Π., εφόσον συντρέχουν οι σχετικές προϋποθέσεις και τηρηθεί η προβλεπόμενη διαδικασία. Με το εν λόγω άρθρο επιλύεται βασική δυσλειτουργία του υφιστάμενου νομικού πλαισίου στο οποίο δεν υπάρχει πρόβλεψη για τη συμπερίληψη στο δυναμικό των εθελοντικών οργανώσεων και μη κυβερνητικών οργανώσεων ή/και άλλων τύπων νομικών προσώπων, πέραν όσων είναι σωματειακού χαρακτήρα ή αποτελούν δημοτικές ομάδες με αποτέλεσμα έως σήμερα να υφίσταται απώλεια της προστιθέμενης αξίας των οργανώσεων αυτών για την Πολιτική Προστασία.

Επί του άρθρου 73

Στο άρθρο 73 προβλέπονται συγκεκριμένοι λόγοι ιδιάζουσας σοβαρότητας οι οποίοι, σε περίπτωση που συντρέχουν, επιφέρουν την παύση της συνεργασίας της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής

Προστασίας με τις μη κυβερνητικές οργανώσεις και οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα του άρθρου 72 του παρόντος.

ΜΕΡΟΣ Γ΄

ΑΝΑΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

A. Επί της αρχής

Το Πυροσβεστικό Σώμα, επιφορτισμένο από συστάσεώς του με την πυροπροστασία - πυρόσβεση της χώρας και ως ανεξάρτητος και αυτοτελής οργανισμός που ανταποκρίνεται στις ανάγκες των κοινωνικών απαιτήσεων για ασφάλεια από καταστροφές και κινδύνους, έχει αναλάβει διαχρονικά πολυπληθείς νομοθετικές πρωτοβουλίες και παρεμβάσεις για τον επανακαθορισμό των αρμοδιοτήτων, την αναπροσαρμογή της δομής, το χαρακτήρα, το λειτουργικό, οργανωτικό και επιχειρησιακό πλαίσιο του. Ως κύριες τομές θεωρούνται ο χαρακτηρισμός του Πυροσβεστικού Σώματος, ως Σώματος Ασφαλείας και η θεμελίωση του πυροσβεστικού εκπαιδευτικού συστήματος τη δεκαετία του '60, η πυροπροστασία λιμενικών εγκαταστάσεων, κρατικών και πολεμικών αεροδρομίων, ο σχεδιασμός και έλεγχος του πλαισίου προληπτικής πυροπροστασίας, ο εκσυγχρονισμός του συστήματος διεξαγωγής υπηρεσίας, η ίδρυση και λειτουργία της πρώτης Ειδικής Μονάδας Αντιμετώπισης Καταστροφών (Ε.Μ.Α.Κ.), η καθιέρωση του θεσμού του Εθελοντή Πυροσβέστη, η θεσμοθέτηση συνεργατικού σχήματος με την Πολιτική Προστασία, η ανάθεση της ευθύνης καταστολής των δασικών πυρκαγιών, η αντιμετώπιση συνεπειών από χημικές, βιολογικές, ραδιολογικές και πυρηνικές (Χ.Β.Ρ.Π.) απειλές και τρομοκρατικές ενέργειες, η εναέρια υποστήριξη των πυροσβεστικών επιχειρήσεων από ίδια μέσα, η συνολική αναδιοργάνωσή του το 2006, καθώς και η ύστερη αναδιοργάνωσή του δυνάμει του ν. 4249/2014 .

Είναι σαφές ότι στην μακρόχρονη πορεία του, το Πυροσβεστικό Σώμα έχει κατορθώσει να αποτελέσει έναν αξιόπιστο και αποτελεσματικό φορέα πολιτικής προστασίας που χαίρει της εκτίμησης ιδιαίτερας μεγάλου ποσοστού των Ελλήνων πολιτών. Η μεταβλητότητα, ωστόσο, των κλιματολογικών συνθηκών, η αλματώδης τεχνολογική πρόοδος με την επακόλουθη αύξηση της διακινδύνευσης επέλευσης τεχνολογικών καταστροφών, η βαινουσα αυξανόμενη τάση εμφάνισης νέων, σύνθετων περιπτώσεων καταστροφών (π.χ. τεχνοφυσικών, na-tech, μετεωρολογικών κ.α.) και των δυσμενών επαπειλούμενων συνεπειών τους, καθιστούν επιτακτική την κάθετη και συνολική αναβάθμιση του θεσμικού, λειτουργικού, επιχειρησιακού και οργανωτικού πλαισίου του πυροσβεστικού οργανισμού. Η προρρηθείσα ανασυγκρότηση πρόκειται, μέσω και της πρόβλεψης των κατάλληλων μηχανισμών προσαρμογής, να εκσυγχρονίσει και να θωρακίσει το Πυροσβεστικό Σώμα, τόσο επιχειρησιακά όσο και διοικητικά και να συντελέσει στη βελτιστοποίηση εκπλήρωσης της αποστολής του στο ως άνω διαρκώς και δυναμικά μεταβαλλόμενο περιβάλλον των φυσικών και τεχνολογικών καταστροφών και λοιπών απειλών του σήμερα.

Η προστασία των πολιτών, των εννόμων αγαθών της ζωής, της υγείας, της περιουσίας, προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς έναντι παντός κινδύνου και ενδεχόμενης απειλής αποτελεί κεντρική και αδιαπραγμάτευτη προτεραιότητα και στρατηγική επιλογή του Κράτους, συνταγματικής περιωπής. Και τούτο, διότι η ανάπτυξη και ευημερία των πολιτών προϋποθέτει την προηγούμενη αποτελεσματική, πλήρη και καθολική προστασία τους.

Προσέτι, οι σκοπούμενες παρεμβάσεις υπαγορεύονται από την ανάγκη εκσυγχρονισμού και νομοτεχνικής βελτίωσης των υφιστάμενων καταστατικών διατάξεων οργάνωσης και λειτουργίας του Πυροσβεστικού Σώματος, με στόχο την ενιαία (μερική) κωδικοποίησή τους, ένεκεν της ύπαρξης πλειάδας διάσπαρτων και αποσπασματικών σχετικών διατάξεων, γεγονός που οδηγεί σε αντινομίες και ερμηνευτικές δυσχέρειες. Υπό το ανωτέρω πρίσμα, η επιχειρούμενη (μερική) κωδικοποίηση θα εξασφαλίσει την εκζητούμενη σαφήνεια και ασφάλεια δικαίου, συμβάλλοντας τα μέγιστα στην αποτελεσματικότερη και βέλτιστη λειτουργία του Πυροσβεστικού Σώματος. Ωσαύτως, το παρόν Μέρος Γ' του σχεδίου νόμου διαρθρώνεται συστηματικά σε Κεφάλαια, Τμήματα και Άρθρα.

Επισημαίνεται ότι η σχετική ανάγκη επανακαθορισμού και βελτίωσης της αποτελεσματικότητας και της παραγωγικότητας της διοικητικής και επιχειρησιακής λειτουργίας του Πυροσβεστικού Σώματος, είχε διαπιστωθεί ήδη από το έτος 2016, όταν το Πυροσβεστικό Σώμα ανέθεσε σε εξειδικευμένη εταιρεία συμβούλων οργάνωσης την παροχή υπηρεσιών συμβουλευτικής υποστήριξης για την εκπόνηση στρατηγικών και επιχειρησιακών σχεδίων δράσης και προτάσεων αναδιάρθρωσης του Πυροσβεστικού Σώματος.

Οι εν λόγω σύμβουλοι, ακολουθώντας την ενδεδειγμένη, σύμφωνα με τους κανόνες της επιστήμης της Διοίκησης, μεθοδολογία, προέβησαν σε πλήρη και εξαντλητική καταγραφή της οργανωτικής κατάστασης του Πυροσβεστικού Σώματος και στην αξιολόγησή της ως προς την αποτελεσματικότητά της, επισημαίνοντας τα δυνατά και τρωτά της σημεία.

Στο πλαίσιο αυτό, εντοπίστηκαν συγκεκριμένες ασάφειες και αστοχίες, όπως, ενδεικτικά, η ύπαρξη συγκεντρωτισμού στο Επιτελείο του Πυροσβεστικού Σώματος και η συνακόλουθη έλλειψη αποκέντρωσης, η έλλειψη σύγχρονου και αντικειμενικού συστήματος μετρήσιμων και αντικειμενικών κριτήριων αξιολόγησης που να θεμελιώνουν, στοιχειοθετούν και αιτιολογούν με επάρκεια τα κριτήρια των βαθμολογικών προαγωγών (με μοιραία συνεπαγωγή την έλλειψη αξιοπιστίας των κρίσεων), και, ως εκ τούτου, προκρίθηκε αναγκαιότητα θέσπισης νέας, σύγχρονης και αδιάβλητης διαδικασίας αξιολόγησης προς βελτίωση της αντικειμενικότητας και της αποτελεσματικότητας. Περαιτέρω, διαπιστώθηκε η κατ' ουσία οργανωτική ανυπαρξία των Κλάδων του Πυροσβεστικού Σώματος, παρότι προβλέφθηκαν νομοθετικά στο ν. 4249/2014, η λειτουργική υποεκτίμηση μεγάλου μέρους των πυροσβεστικών υπαλλήλων οι οποίοι, καίτοι είναι κάτοχοι πτυχίων και μεταπτυχιακών τίτλων, υπηρετούν ως Γενικών Καθηκόντων, παρότι στα λοιπά Σώματα Ασφαλείας αξιοποιούνται ως Ειδικών Καθηκόντων, εισφέροντας τεχνοκρατικά σε γνωστικό κεφάλαιο κ.α.

Για την αντιμετώπιση των ως άνω δυσλειτουργιών αλλά και σε ικανοποίηση της ανάγκης συγκεκριμένων αναγκαιών και στοχευμένων βελτιώσεων, επιχειρούνται μεταρρυθμιστικές τομές, όπως η αναδιάρθρωση οργανωτικών δόμων, η αποκέντρωση μέσω της παροχής ευρύτερων διοικητικών αρμοδιοτήτων στις Περιφερειακές Διοικήσεις, η λειτουργία δύο Κλάδων Επιτελείου, η βέλτιστη αξιοποίηση του προσωπικού με κριτήριο την επιστημονική κατάρτιση και επιχειρησιακή επάρκεια, η θέσπιση, ανάπτυξη και εφαρμογή ενός καινοτόμου, αξιοκρατικού, αδιάβλητου και αντικειμενικού συστήματος αξιολόγησης του προσωπικού, υποστηριζόμενου από ηλεκτρονική εφαρμογή.

Με το παρόν Μέρος του σχεδίου νόμου, λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, σκοπείται η δομική, συστημική (πλην ορθολογική) αναδιάρθρωση του Πυροσβεστικού Σώματος, με γνώμονα: α) την

ενδυνάμωση της επιχειρησιακής και διοικητικής αποτελεσματικότητάς του και β) την επωφελέστερη, αξιοκρατικότερη, αποτελεσματικότερη και ορθολογικότερη διαχείριση πόρων και ανθρώπινου δυναμικού, ούτως ώστε να αναδειχθεί και καθιερωθεί το Πυροσβεστικό Σώμα ως σύγχρονη, αξιόμαχη δομή Πολιτικής Προστασίας, επιφορτισμένη με την έγκαιρη και αποτελεσματική παροχή υπηρεσιών προς τον πολίτη.

Στο ως άνω πλαίσιο, έμφαση δίδεται μέσω της ίδρυσης Εθνικής Σχολής Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, στην Εκπαίδευση των πυροσβεστικών υπαλλήλων ως προμετωπίδας ενός νέου και σύγχρονου διεθνών προτύπων αναβαθμισμένου εκπαιδευτικού συστήματος. Η νέα δομή αποτελεί νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, έχει διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια και διαρθρώνεται στην Πυροσβεστική Ακαδημία, στην Ακαδημία Πολιτικής Προστασίας και στο Κέντρο Ειδικών Εκπαιδεύσεων. Με την υπό κρίση ρύθμιση, η Χώρα αποκτά έναν σύγχρονο, αναβαθμισμένο και αξιόπιστο φορέα εκπαίδευσης με νομική προσωπικότητα που του επιτρέπει να συνιστά αυτοτελή φορέα δικαιωμάτων, διαθέτοντας αυξημένες αρμοδιότητες σε όλο το φάσμα των εκπαιδευτικών θεμάτων που άπτονται της Πολιτικής Προστασίας. Προβλέπεται δε, για τη Σχολή αυτή, ένα ιδιαίτερος αξιοκρατικό και αποτελεσματικό μοντέλο διοίκησης που εγγυάται την αδιάβλητη και λυσιτελή λειτουργική της διαχείριση.

Προκρίνεται έτσι η δημιουργία ενός ανθρωποκεντρικού συστήματος που δίνει έμφαση, πρωτίστως, στη σύγχρονη και σφαιρική εκπαίδευση του προσωπικού, ως βασικού πυλώνα για την αριστοποίηση της επιχειρησιακής και διοικητικής λειτουργίας του Πυροσβεστικού Σώματος.

Επιπλέον, ζητήματα ιεραρχίας, αξιολόγησης και υπηρεσιακής εξέλιξης και μεταβολών των πυροσβεστικών υπαλλήλων, που ως τώρα αποτελούσαν αντικείμενο αλληπάλληλων αποσπασματικών κανονιστικών πράξεων, ρυθμίζονται για πρώτη φορά νομοθετικά σε επίπεδο νόμου, μεταρρυθμιστική καινοτομία που περιφρουρεί την αξιοπιστία τους.

Η επιχειρούμενη ρύθμιση των θεμάτων αυτών με νόμο, ήτοι με κανόνα δικαίου τυπικής ισχύος με συγκεκριμένη διαδικασία τροποποίησης, αναμένεται να λύσει το διαπιστωθέν ως άνω πρόβλημα αποσπασματικότητας και ευμεταβλητότητας. Με το περιεχόμενο δε, των προτεινόμενων ρυθμίσεων επιχειρούνται βαθιές τομές και μεταρρυθμίσεις στους ιδιαίτερα σημαντικούς τομείς της αξιολόγησης προσωπικού, των κρίσεων και των υπηρεσιακών μεταβολών, θέματα δηλαδή που επηρεάζουν σε πολύ μεγάλο βαθμό τη λειτουργία του Πυροσβεστικού Σώματος και τον υπηρεσιακό βίο των υπαλλήλων του.

Το προς μεταρρύθμιση νομικό πλαίσιο, που ούτως ή άλλως έχει καταστεί αναχρονιστικό, κατά κοινή ομολογία υπήρξε συχνά μη διαφανές και ελεγχόμενης αξιοπιστίας. Ως εκ τούτου, οι ως άνω επιβαλλόμενες παρεμβάσεις αναμένεται να προσδώσουν την απαραίτητη αξιοπιστία και να επιλύσουν λιμνάζοντα προβλήματα ετών, έτσι ώστε να διασφαλίζεται αφενός η άρτια εκπλήρωση της αποστολής του Πυροσβεστικού Σώματος και να κατοχυρώνεται ταυτόχρονα ότι το προσωπικό θα υπόκειται σε σαφές, δίκαιο και ορθολογικό νομικό πλαίσιο.

Περαιτέρω, με γνώμονα την ανάγκη εκσυγχρονισμού και αποτελεσματικότερης διοίκησης αλλά και τις ήδη διαπιστωμένες δυσχέρειες και δυσλειτουργίες από την εμπειρία εφαρμογής, δρομολογείται η κατάργηση του Ενιαίου Συντονιστικού Κέντρου Επιχειρήσεων (Ε.Σ.Κ.Ε.) και η ίδρυση στη θέση του, του Εθνικού Συντονιστικού Κέντρου Επιχειρήσεων και Διαχείρισης Κρίσεων (Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ.). Τοιουτοτρόπως, το νέο Συντονιστικό Κέντρο αποκτά λειτουργικότερη και πιο συνεκτική οργανωτική δομή, αποσαφηνίζονται και οριοθετούνται αρμοδιότητες κρίσιμες για την επιχειρησιακή του επάρκεια και αμεσότητα, προβλέπεται αποτελεσματικότερο σύστημα

διαχείρισης και αξιοποίησης της πληροφορίας και της συνακόλουθης λήψης απόφασης και εν γένει βελτιστοποιείται η λειτουργική και επιχειρησιακή του δράση.

Με τις υπόλοιπες δε προτεινόμενες ρυθμίσεις, ολοκληρώνεται και συμπληρώνεται το θεσμικό πλαίσιο που διέπει το Πυροσβεστικό Σώμα και τις αρμοδιότητες των δομών και οργάνων του, καθιστώντας το πληρέστερο. Παράλληλα, αίρονται ασάφειες και προωθείται η ασφάλεια δικαίου, η οποία είναι απαραίτητη για την εύρυθμη λειτουργία του, επικαιροποιούνται δεκάδες αναχρονιστικές ρυθμίσεις και καταργούνται άλλες που έχουν πλέον καταστεί άνευ αντικειμένου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Αναδιοργάνωση Κεντρικών και Περιφερειακών Υπηρεσιών

Επί των άρθρων

Επί του άρθρου 74

Στο άρθρο 74 διαγράφονται με σαφήνεια και πληρότητα οι κυριότερες εκφάνσεις της επικαιροποιημένης αποστολής του Πυροσβεστικού Σώματος, προβλέπεται η υπαγωγή του στη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, της οποίας αποτελεί την κατεξοχήν επιχειρησιακή δομή και καθορίζεται η ανά την επικράτεια αρμοδιότητά του. Στα πλαίσια της ως άνω αποστολής το Πυροσβεστικό Σώμα είναι αρμόδιο για τη διαφύλαξη των συνταγματικά κατοχυρωμένων εννόμων αγαθών, της ζωής και περιουσίας των πολιτών και του Κράτους, του φυσικού περιβάλλοντος και ιδίως του δασικού πλούτου της χώρας από κινδύνους φυσικών και τεχνολογικών καταστροφών και λοιπών απειλών, καθώς και για το σχεδιασμό της διεξαγωγής των πυροσβεστικών-διασσωτικών επιχειρήσεων. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην έννοια του επιχειρησιακού σχεδιασμού για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των πυρκαγιών εν τη γενέσει τους και την άμεση διάσωση ατόμων και υλικών που κινδυνεύουν από αυτές.

Επί του άρθρου 75

Στο άρθρο 75 παρατίθενται με πλήρη σαφήνεια οι κυριότερες αρμοδιότητες του Πυροσβεστικού Σώματος στο πλαίσιο της αποστολής του.

Επί του άρθρου 76

Με το άρθρο 76 καθορίζεται ο χαρακτήρας του Πυροσβεστικού Σώματος, προσδιορίζεται η κατά νόμο υπαγωγή του, παρατίθεται η διάκριση του υπηρετούντος στο Πυροσβεστικό Σώμα προσωπικού και ορίζονται ειδικότερες προβλέψεις οργανωτικής και λειτουργικής φύσης του. Στο ίδιο άρθρο προβλέπεται η κατηγορία προσωπικού Διοικητικών, διακρινόμενο σε Γενικών και Ειδικών Καθηκόντων και για πρώτη φορά, προκειμένου να αξιοποιηθεί κατάλληλα προσωπικό που διαθέτει ειδικές γνώσεις, εισάγονται οι ειδικότητες των Νομικών, Οικονομολόγων και Μηχανικών. Ως προελέχθη, το προσωπικό αυτό, σε αντίθεση με τα λοιπά Σώματα Ασφαλείας και παρότι αυξημένων τυπικών προσόντων και ειδικών γνώσεων, αξιοποιούνταν ως Γενικών Καθηκόντων, με αποτέλεσμα να τοποθετείται σε αντικείμενο μη συναφές με γνωστικό του αντικείμενο, οδηγώντας

σε απώλεια της προστιθέμενης αξίας του για το Πυροσβεστικό Σώμα εις βάρος του δημοσίου συμφέροντος.

Επί του άρθρου 77

Με το άρθρο 77 ανακατανέμονται οι οργανικές θέσεις του πυροσβεστικού προσωπικού ανά κατηγορία, βαθμό και ειδικότητα χωρίς αύξηση οργανικών θέσεων και πρόκλησης πρόσθετης οικονομικής επιβάρυνσης. Η ως άνω ανακατανομή υπαγορεύεται από τις σύγχρονες ανάγκες του Πυροσβεστικού Σώματος και εισφέρει στην εμπέδωση ενός σύγχρονου, αξιολογικού και ορθολογικού μοντέλου διοίκησης, με γνώμονα την ευελιξία, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα, τηρουμένων των γενικότερων δημοσιονομικών περιορισμών.

Επί του άρθρου 78

Στο ως άνω πλαίσιο και λαμβάνοντας υπόψη τις ίδιες παραμέτρους αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας με αυτές του άρθρου 77, με το άρθρο 78 κατανέμεται ανά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα και το πολιτικό προσωπικό του Πυροσβεστικού Σώματος.

Επί του άρθρου 79

Στο άρθρο 79 ορίζεται η οργανωτική δομή και διάρθρωση των Υπηρεσιών Πυροσβεστικού Σώματος, οι οργανικές μονάδες, η διάκριση και η μεταξύ τους διοικητική και επιχειρησιακή υπαγωγή, ενώ επέρχονται οι αναγκαίες μεταβολές στο οργανόγραμμα του Πυροσβεστικού Σώματος προκειμένου να επέλθει προσαρμογή στις σύγχρονες απαιτήσεις για βελτιστοποίηση αποτελεσματικότητας και καταπολέμησης φαινομένων επιβεβαιωμένων δυσλειτουργιών και γραφειοκρατίας, χωρίς να επιβαρύνεται ο κρατικός προϋπολογισμός.

Επί του άρθρου 80

Στο άρθρο 80 προβλέπεται η οργανωτική δομή και διάρθρωση του Επιτελείου Πυροσβεστικού Σώματος. Σε αντίθεση με το προηγούμενο ρυθμιστικό πλαίσιο, προκρίθηκε για λόγους καλύτερης οργάνωσης και αποτελεσματικότητας, η θέσπιση Κλάδου Πυροσβεστικών Επιχειρήσεων και Κλάδου Διοικητικής Υποστήριξης, στους οποίους κατανέμονται αντίστοιχες Διευθύνσεις, Τμήματα και Γραφεία. Με τον τρόπο αυτό, καθίσταται δυνατή η ομαλότερη εκτέλεση της ροής των εργασιών και αποφεύγονται αγκυλώσεις του παρελθόντος και φαινόμενα καθυστερήσεων, γραφειοκρατίας και αλληλοεπικάλυψης καθηκόντων.

Επί του άρθρου 81

Με το άρθρο 81 καθορίζονται με ενάργεια και σαφήνεια οι αρμοδιότητες των Γραφείων Αρχηγού, Υπαρχηγού και Επιτελάρχη. Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις επιτρέπουν την λειτουργία των ιδιαίτερων, από άποψη φόρτου εργασίας, Γραφείων αυτών με τον πλέον λυσιτελή τρόπο ούτως ώστε να υποστηρίζονται αποτελεσματικότερα τα ως άνω όργανα στην άσκηση των αρμοδιοτήτων τους.

Επί του άρθρου 82

Στο άρθρο 82 ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τους βαθμούς και τα καθήκοντα Αρχηγού, Υπαρχηγού, Επιτελάρχη και των Συντονιστών Επιχειρήσεων. Με την προτεινόμενη ρύθμιση,

εισάγεται για πρώτη φορά παρέκταση της θητείας του Αρχηγού του Πυροσβεστικού Σώματος για χρονικό διάστημα δύο (2) ετών με δυνατότητα παράτασης για ένα (1) επιπλέον έτος, ενώ, θεσπίζεται για πρώτη φορά η δυνατότητα αποστρατείας του Αρχηγού πριν από την προβλεπόμενη λήξη της θητείας του για συγκεκριμένους λόγους. Περαιτέρω, εγκαταλείπεται το προγενέστερο μοντέλο διοικητικής συνύπαρξης των δύο (2) Υπαρχηγών Πυροσβεστικού Σώματος, το οποίο πρακτικά αποτιμήθηκε ως μη αρκούντως διαρθρωτικά ικανοποιητικό και για το λόγο αυτό, θεσπίζεται η θέση ενός (1) Υπαρχηγού, ούτως ώστε να καθίσταται σαφής, συγκεντρωτικότερη και αποτελεσματικότερη η διάκριση και άσκηση των προβλεπόμενων αρμοδιοτήτων του. Περαιτέρω, ενισχύεται θεσμικά και αναβαθμίζεται ο ρόλος του Επιτελάρχη. Τούτο κρίθηκε επιβεβλημένο, δεδομένου ότι ο ρόλος του Επιτελάρχη στο Πυροσβεστικό Σώμα είναι ιδιαίτερα κομβικός, σε συνάρτηση με τις αυξημένες ικανότητες και γνώσεις που απαιτούνται για τον ορθό και αποτελεσματικό διοικητικό συντονισμό όλων των Διευθύνσεων και Τμημάτων του Επιτελείου.

Επί του άρθρου 83

Στο άρθρο 83 ρυθμίζονται η σύνθεση και οι αρμοδιότητες των συλλογικών οργάνων των Συμβουλίων Επιτελικού Σχεδιασμού και Διαχείρισης Κρίσεων Πυροσβεστικού Σώματος που συνέρχονται και αποφασίζουν για ιδιαίτερα σοβαρά θέματα και ζητήματα αρμοδιότητας του Πυροσβεστικού Σώματος.

Επί των άρθρων 84-85

Στα άρθρα 84 και 85 έχουν προβλεφθεί και παρατίθενται εναργώς οι αρμοδιότητες Τμημάτων και Γραφείων εκάστης Διεύθυνσης των Κλάδων του Επιτελείου του Αρχηγείου Πυροσβεστικού Σώματος, σύμφωνα με τις ανάγκες του.

Επί των άρθρων 86-90

Στα άρθρα 86 έως 90 καθορίζονται η αποστολή, οι αρμοδιότητες και η στελέχωση Κεντρικών και Ειδικών Υπηρεσιών του Πυροσβεστικού Σώματος και ειδικότερα της Υγειονομικής Υπηρεσίας Πυροσβεστικού Σώματος (ΥΓ.Υ.Π.Σ.), της Υπηρεσίας Πλωτών Μέσων (Υ.ΠΛΩ.Μ.), της Υπηρεσίας Διαχείρισης Πυροσβεστικού Υλικού (Υ.ΔΙ.Π.ΥΛ.), της Υπηρεσίας Εναερίων Μέσων Πυροσβεστικού Σώματος (Υ.Ε.Μ.Π.Σ.) και του Πυροσβεστικού Μουσείου ως Ειδικής Υπηρεσίας του Πυροσβεστικού Σώματος.

Επί των άρθρων 91-92

Στα άρθρα 91 και 92 περιγράφονται οι αρμοδιότητες και η υπαγωγή των Περιφερειακών Πυροσβεστικών Διοικήσεων (ΠΕ.ΠΥ.Δ.) και Διοικήσεων Πυροσβεστικών Υπηρεσιών Νομών (ΔΙ.Π.Υ.Ν.), ως αποκεντρωμένων Υπηρεσιών συγκεκριμένης τοπικής αρμοδιότητας και ιδιότυπης διοικητικής και επιχειρησιακής αυτοτέλειας και η νεοτευχθείσα εσωτερική διάρθρωσή τους. Με τη νέα διάρθρωση των ΠΕ.ΠΥ.Δ. και ΔΙ.Π.Υ.Ν. επιτυγχάνεται η ευρύτερη αποκέντρωση του υπηρεσιακού μηχανισμού του Πυροσβεστικού Σώματος μέσω της παροχής ευρύτερων εξουσιών σε περιφερειακό επίπεδο και της ορθολογικότερης αξιοποίησης του πυροσβεστικού προσωπικού που υπηρετεί σε περιφερειακές Υπηρεσίες και διαθέτει επιστημονική κατάρτιση, ιδίως, μέσω της νέας πρόβλεψης σύστασης Γραφείων Νομικών Υποθέσεων και Γραφείων Υποστήριξης Πληροφορικής και Επικοινωνιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Ρυθμίσεις θεμάτων ιεραρχίας, αξιολόγησης και υπηρεσιακής εξέλιξης του πυροσβεστικού προσωπικού του Πυροσβεστικού Σώματος

Επί των άρθρων

Επί του άρθρου 93

Στο άρθρο 93 ορίζεται η έννοια της ιεραρχίας και η επίδρασή της στην εν γένει λειτουργία, διοίκηση και υπηρεσιακή υπαγωγή των πυροσβεστικών υπαλλήλων.

Επί του άρθρου 94

Στο άρθρο 94 καθορίζεται ο τρόπος κτήσης και απώλειας της αρχαιότητας και η ιεραρχική σχέση των Αξιωματικών Γενικών και Ειδικών Καθηκόντων, ανάλογα με την κατηγορία, την ειδικότητα ή την προέλευσή τους.

Επί του άρθρου 95

Στο άρθρο 95 καθορίζεται, κατ' αντιστοιχία, η αρχαιότητα μεταξύ των Πυρονόμων, Υπαξιωματικών και Πυροσβεστών και οι περιπτώσεις μεταβολής της.

Επί του άρθρου 96

Στο άρθρο 96 προσδιορίζεται η βαθμολογική κλίμακα των υπαλλήλων του Πυροσβεστικού Σώματος, με σαφή κατηγοριοποίηση των Αξιωματικών ανάλογα με το βαθμό που φέρουν και αντιπαραβάλλονται αναλυτικά, προς ευχερέστερη και πληρέστερη κατανόηση, οι αντίστοιχοι βαθμοί της Ελληνικής Αστυνομίας, του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής, του Στρατού Ξηράς, του Πολεμικού Ναυτικού και της Πολεμικής Αεροπορίας.

Επί των άρθρων 97-98

Στα άρθρα 97 και 98 αναλύεται η προέλευση και διάκριση του πυροσβεστικού προσωπικού Γενικών και Ειδικών Καθηκόντων, ανάλογα με τον τρόπο εισαγωγής του στο Πυροσβεστικό Σώμα και με τα εν γένει καθήκοντα που επιτελούν.

Επί των άρθρων 99-100

Στα άρθρα 99 και 100 παρατίθεται η αντίστοιχη διάκριση προέλευσης των Πυρονόμων, Υπαξιωματικών και Πυροσβεστών.

Επί του άρθρου 101

Στο άρθρο 101 εκτίθενται αναλυτικά οι κατηγορίες πυροσβεστικού προσωπικού Ειδικών Καθηκόντων και τα απαιτούμενα προσόντα κατάταξης ιδιωτών, δυνατότητα, η οποία αναβιώνει, δεδομένου ότι ο ν. 4249/2014 την είχε καταργήσει, ή μετάταξης ήδη υπηρετούντων πυροσβεστικών υπαλλήλων. Οι εν λόγω ειδικές κατηγορίες προσωπικού καλούνται να επιτελέσουν καθήκοντα ιδιαίτερης φύσης, τα οποία κρίνονται ως απαραίτητα στη διεξαγωγή και υποστήριξη του πυροσβεστικού έργου, τόσο σε επιτελικό όσο και επιχειρησιακό επίπεδο.

Επί των άρθρων 102-110

Στα άρθρα 102 έως 110 ορίζονται και περιγράφονται οι καταστάσεις στις οποίες τίθεται το πυροσβεστικό προσωπικό, ο τρόπος, οι προϋποθέσεις θέσεώς του σε αυτές, καθώς και οι οργανικές και λειτουργικές συνέπειές τους. Επισημαίνεται ότι οι εν λόγω καταστάσεις περιγράφονταν μέχρι σήμερα, μερικώς, στα παρωχημένα ν.δ. 343/1969 (Α' 238) και ν.δ. 935/1971 (Α' 149). Από τις πλέον σημαντικές μεταρρυθμιστικές τομές του υπό κρίση σχεδίου νόμου αφορά στην, μέσω του άρθρου 109, θέσπιση παράλληλης επετηρίδας (Εκτός Οργανικών Θέσεων, Ε.Ο.Θ.), κατά τα πρότυπα της Πολεμικής Αεροπορίας, κατάσταση στην οποία τίθενται, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, ανώτεροι Αξιωματικοί στο βαθμό του Πυράρχου και Αρχιπυράρχου, οι οποίοι, μέχρι το έτος συμπλήρωσης της 40ετούς συντάξιμης υπηρεσίας τους, όπου και αποστρατεύονται αυτοδικαίως και κρινόμενοι κατ' έτος, παραμένουν στην ενέργεια, παύοντας όμως να εκτελούν μάχιμη υπηρεσία και τους ανατίθενται αμιγώς διοικητικά καθήκοντα είτε σε Υπηρεσίες του Πυροσβεστικού Σώματος είτε σε φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Επί του άρθρου 111

Στο άρθρο 111 αποτυπώνονται οι καταληκτικοί βαθμοί που δύνανται να φέρουν οι εν ενεργεία Αξιωματικοί Γενικών και Ειδικών Καθηκόντων.

ΤΜΗΜΑ Β'

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ-ΤΥΠΙΚΑ ΚΑΙ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ ΠΡΟΣ ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΠΡΟΣΟΝΤΑ

A. Επί της αρχής

Με τις διατάξεις του Τμήματος Β' ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στην αξιολόγηση του πυροσβεστικού προσωπικού, στη διάκριση τυπικών και ουσιαστικών προσόντων, απαραίτητων για την υπηρεσιακή τους εξέλιξη και για τον τρόπο αξιολόγησης της απόδοσής τους μέσω των οικείων Εκθέσεων Αξιολόγησης. Ειδικότερα, εισάγεται ένα πρωτοποριακό σύστημα αξιολόγησης των Αξιωματικών, μέσω Βαθμολογικού Πίνακα Διαβαθμισμένης Αξιολόγησης (ScoringClimaxMatrix), εργαλείο το οποίο, στηριζόμενο στις αρχές της αμεροληψίας, διαφάνειας και αξιοκρατίας και σε μετρήσιμα στοιχεία, με βάση την επαγγελματική ικανότητα και την αποδοτικότητα των στελεχών του Πυροσβεστικού Σώματος, καθίσταται προϋπόθεση για την περαιτέρω επαγγελματική τους ανέλιξη στην ιεραρχία και εν γένει εξέλιξη.

Η εν λόγω καινοτομία προέκυψε ως απότοκος της ανάγκης εφαρμογής ενός μετρήσιμου συστήματος αξιολόγησης των στελεχών του Πυροσβεστικού Σώματος, με στόχο την ανάδειξη της αναγκαιότητας συνεχούς αυτοβελτίωσης για την παρεπόμενη αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών του Πυροσβεστικού Σώματος. Στο πλαίσιο αυτό προκρίθηκε η αξιολόγηση των ουσιαστικών προσόντων των στελεχών, ανά κατηγορία, επί διαβαθμισμένης κλίμακας απόδοσης από το 5 (βάση εκκίνησης) μέχρι το 1, κατατάσσοντας την απόδοση αντιστρόφως αποκλιμακούμενη από «Υψηλά αποτελεσματική» έως «Μη ικανοποιητική».

Στο πλαίσιο της ολιστικής προσέγγισης της διαδικασίας, εισάγεται ως καινοτομία η αμφίδρομη αξιολόγηση, τόσο από προϊσταμένους, όσο και από τους υφισταμένους του αξιολογούμενου, επί τη βάση της πληροφοριακής διασύνδεσης όλων των εμπλεκόμενων, ακολουθώντας αποκλειστικά μια ηλεκτρονική διαδικασία περάτωσης. Προσέτι, και σε εφαρμογή των νεότερων καινοτομιών και της εισαγωγής στο Π.Σ μέσω των εξετάσεων σε Πανελλαδικό επίπεδο, εξορθολογίζεται ο χρόνος

βαθμολογικής εξέλιξης των εισαγόμενων με το εν λόγω ισχύον πλέον σύστημα κατάταξης νέων πυροσβεστικών υπαλλήλων.

Επί του άρθρου 112

Στο άρθρο 112 τίθενται οι Αρχές του νεοεισαγόμενου Συστήματος Αξιολόγησης. Στο πλαίσιο αυτό εισάγεται βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων η διάκριση των προς προαγωγή προσόντων των στελεχών του Πυροσβεστικού Σώματος σε τυπικά (γενικά και ειδικά) και ουσιαστικά.

Επί των άρθρων 113-114

Στα άρθρα 113 και 114 όπου περιγράφονται τα γενικά τυπικά προσόντα προς προαγωγή αποτυπώνεται ο υποχρεωτικός χρόνος παραμονής σε κάθε βαθμό σε συνδυασμό με το συνολικό χρόνο υπηρεσίας τόσο για τους Αξιωματικούς στο άρθρο 113 όσο και για τους Πυρονόμους, Υπαξιωματικούς και Πυροσβέστες στο άρθρο 114, ανάλογα με την κατάταξη πριν ή μετά τη θέση σε ισχύ του π.δ 44/2016 (Α' 68), ως απαραίτητη προϋπόθεση για περαιτέρω βαθμολογική εξέλιξη. Ειδικά δε, στο άρθρο 114 θεσπίζεται, ως αναγκαία προσθήκη, βαθμολόγιο για το χαμηλόβαθμο πυροσβεστικό προσωπικό, αποκαθιστώντας την προϊούσα υφιστάμενη ανισότητα με το λοιπό πυροσβεστικό προσωπικό, χωρίς να επιβαρύνεται ο κρατικός προϋπολογισμός, και δίνοντας τη δυνατότητα βαθμολογικής και μισθολογικής εξέλιξης στο εν λόγω προσωπικό, το οποίο αποτελεί βασικό πυλώνα της επιχειρησιακής δράσης του Πυροσβεστικού Σώματος.

Επί του άρθρου 115

Με το άρθρο 115 παρουσιάζεται εξ αντιδιαστολής ο τρόπος υπολογισμού του χρόνου υπηρεσίας σε κάθε βαθμό αλλά και συνολικά για την προσμέτρησή του στη συμπλήρωση των γενικών τυπικών προσόντων, επισημαίνοντας τις περιπτώσεις που εξαιρούνται του ως άνω υπολογισμού.

Επί του άρθρου 116

Στο άρθρο 116 εισάγονται για πρώτη φορά ειδικά τυπικά προς προαγωγή προσόντα για την εξέλιξη, ως προαπαιτούμενα, στους ανώτερους και ανώτατους βαθμούς της ιεραρχίας. Εκτός της ιδιαίτερης σημασίας που δίδεται στην ευδόκιμη αποφοίτηση από την οικεία Σχολή Επαγγελματικής Μετεκπαίδευσης Επιτελών – Στελεχών του Πυροσβεστικού Σώματος, καθιερώνονται ειδικά τυπικά προσόντα για την εξέλιξη στο βαθμό του Αρχιπυράρχου, τα οποία αφορούν στην επιχειρησιακή και επιτελική πείρα σε συγκεκριμένες θέσεις και για προκαθορισμένο κατ' ελάχιστο χρόνο, αλλά και στην επιτυχή ολοκλήρωση ψυχοτεχνικής δοκιμασίας (test προσωπικότητας), τα οποία συνδυαστικά θα πρέπει να διαθέτουν οι ανώτατοι Αξιωματικοί, καινοτομία δια της οποίας προάγεται και επιβραβεύεται η αξιοσύνη υπέρ του δημοσίου συμφέροντος.

Επί του άρθρου 117

Στο άρθρο 117 παρουσιάζονται τα Ουσιαστικά προς προαγωγή προσόντα που αφορούν στην επαγγελματική, διοικητική, συμπεριφορική, ψυχική και σωματική κατάσταση των κρινομένων.

Επί του άρθρου 118

Στο άρθρο 118 ειδικότερα αναλύονται τα κριτήρια αξιολόγησης των ουσιαστικών προς προαγωγή προσόντων των στελεχών του Πυροσβεστικού Σώματος.

Επί του άρθρου 119

Στο άρθρο 119 εισάγεται για τα στελέχη του Πυροσβεστικού Σώματος η πλέον πρωτοπόρα διαδικασία αξιολόγησης ως προς τα ουσιαστικά τους προσόντα, ανά κατηγορία, σε Βαθμολογικό Πίνακα Διαβαθμισμένης Αξιολόγησης Επιμέρους Ουσιαστικών Προσόντων (ScoringClimaxMatrix) με τους αξιολογούμενους να έχουν ως βάση εκκίνησης την ανώτατη βαθμολογία (Υψηλά αποτελεσματική) ανά κατηγορία εξέτασης προσόντων σε μια διαβαθμισμένη κλίμακα με ακέραιους αριθμούς, αριθμητικώς, από το 5 μέχρι το 1 (5-1). Κατά τη διαδικασία της αξιολόγησης οποιαδήποτε απομείωση από τη βάση εκκίνησης απαιτεί ειδική, σαφή και εμπειριστατωμένη αιτιολόγηση. Η τελική βαθμολογία προκύπτει από το άθροισμα των επιμέρους βαθμολογιών και αποδίδεται σε κλίμακα από το 1 έως το 100. Στις παρ. 5 και 6 γίνεται η αντιπαραβολή της κλιμακωτής βαθμολόγησης σε σχέση με το παλαιότερο ισχύον καθεστώς. Ρηξικέλυθη τομή χαρακτηρίζεται και η εισαγωγή απομείωσης της συνολικής βαθμολογίας της παρ. 7, σε περίπτωση επιβολής ανώτερης πειθαρχικής ποινής με την αντίστοιχη κλιμάκωση αλλά και την προσαύξηση των μορίων της παρ. 8 για την κατοχή πανεπιστημιακών τίτλων αλλά και τίτλων γλωσσομάθειας.

Επί του άρθρου 120

Με το άρθρο 120 αντικαθίστανται οι υφιστάμενες Εκθέσεις Ικανότητας με νέα έγγραφα αξιολόγησης, τις Εκθέσεις Αξιολόγησης, οι οποίες πλέον θα συντάσσονται και θα υποβάλλονται αποκλειστικά και μόνο ηλεκτρονικά και σε καθεστώς προστασίας όλων των ευαίσθητων δεδομένων που περιλαμβάνουν, εκσυγχρονίζοντας, ωσαύτως, τη διαδικασία αξιολόγησης του προσωπικού και διασφαλίζοντας ταυτόχρονα την απαιτούμενη εμπιστευτικότητα.

Επί του άρθρου 121

Ιδιαίτερος νεωτερισμός εισάγεται στο άρθρο 121, με σκοπό την πιο σφαιρική αξιολόγηση του εκάστοτε αξιολογούμενου. Στην προτεινόμενη διάταξη καθορίζονται οι αξιολογητές, τα ποσοστά επί της βαθμολογίας απόδοσης, 60% του πρώτου αξιολογητή και 30% του δεύτερου, ο οποίος δεν λαμβάνει γνώση της βαθμολογίας του πρώτου. Περαιτέρω, το συνολικό βαθμό αξιολόγησης συμπληρώνει και ένα ποσοστό της τάξης του 10%, το οποίο προέρχεται από την αξιολόγηση που θα κάνουν οι υφιστάμενοι στον αξιολογούμενο, χωρίς να αποκαλύπτεται η ταυτότητά τους. Στη συνέχεια διαρθρώνεται ιεραρχικώς η αρμοδιότητα σύνταξης των εκθέσεων ανάλογα με τη θέση και το βαθμό.

Επί του άρθρου 122

Στο άρθρο 122 ορίζεται ότι έκθεση αξιολόγησης δε συντάσσεται εφόσον ο κρινόμενος έχει υπηρετήσει για χρονικό διάστημα μικρότερο των εξήντα (60) ημερών ως υφιστάμενος του αξιολογητή, με σκοπό την διαμόρφωση της καλύτερης δυνατής εικόνας για την υπηρεσιακή απόδοση του αξιολογούμενου, ενώ προβλέπεται ο ακριβής χρόνος σύνταξης των εκθέσεων αλλά και οι περιπτώσεις έκτακτης σύνταξης αυτών. Στην παρ. 3 επ. αναλύονται οι περιπτώσεις στις οποίες δεν συντάσσονται εκθέσεις αξιολόγησης και άλλες περιπτώσεις που αφορούν ιδιότητες του αξιολογητή ή σχέση του με τον αξιολογούμενο, τα οποία συνιστούν κωλύματα για τον αξιολογητή.

ΤΜΗΜΑ Γ΄

ΚΡΙΣΕΙΣ, ΑΠΟΣΤΡΑΤΕΙΕΣ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΚΡΙΣΕΙΣ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ

ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΚΡΙΣΕΩΝ

A. Επί της αρχής

Στο Τμήμα Γ' αναλύεται η διαδικασία κρίσεων και επανακρίσεων ενώπιον των αρμόδιων Υπηρεσιακών Συμβουλίων. Ειδικότερα, περιγράφονται τα είδη των κρίσεων, η διαδικασία βάσει της οποίας συνέρχονται και συνεδριάζουν τα αρμόδια υπηρεσιακά όργανα και ο τρόπος αξιολόγησης των κρινόμενων αξιωματικών βάσει των στοιχείων που περιλαμβάνονται στους ατομικούς τους φακέλους και λοιπών δεδομένων. Περαιτέρω, προβλέπεται η δυνατότητα διοικητικής και δικαστικής προστασίας των δυσμενώς αξιολογούμενων, ορίζοντας και τα ανώτατα ηλικιακά όρια παραμονής στο Πυροσβεστικό Σώμα.

B. Επί των άρθρων

Επί του άρθρου 123

Στο άρθρο 123 αναλύονται οι προϋποθέσεις προαγωγής στον επόμενο βαθμό για την πλήρωση θέσεων στην περίπτωση ύπαρξης αντίστοιχων κενών. Καθίσταται, εν προκειμένω, σαφές ότι για να προαχθεί αξιωματικός στον επόμενο βαθμό, θα πρέπει να προηγείται απόφαση υπηρεσιακού συμβουλίου και να υφίστανται κενές οργανικές θέσεις, ενώ παράλληλα ορίζονται προϋποθέσεις προαγωγής αξιωματικών και εκτός οργανικών θέσεων.

Επί του άρθρου 124

Στο άρθρο 124 γίνεται αναφορά στις περιπτώσεις των μη κρινόμενων και μη προαγόμενων αξιωματικών του Πυροσβεστικού Σώματος, συνεπεία εγερθείσας πειθαρχικής, ή ποινικής διαδικασίας, ή επιβολής ανώτερης πειθαρχικής ποινής.

Επί του άρθρου 125

Με το άρθρο 125 διακρίνονται τα είδη των κρίσεων (τακτικές και έκτακτες) και καθορίζεται το χρονικό διάστημα διενέργειας τακτικών κρίσεων, και οι περιπτώσεις διενέργειας έκτακτων κρίσεων, ενώ παρατίθενται αναλυτικά οι κρινόμενοι, ανάλογα με τον χρόνο παραμονής τους στο βαθμό αλλά και το συνολικό χρόνο υπηρεσίας.

Επί του άρθρου 126

Στο άρθρο 126 προσδιορίζονται οι διαβαθμίσεις των κρίσεων με βάση την αξιολόγηση των ουσιαστικών προσόντων, διακρίνοντας συγκεκριμένα τους κρινόμενους Αξιωματικούς σε Προακτέους κατ' εκλογή, Προακτέους κατ' αρχαιότητα, Παραμένοντες στον αυτό βαθμό, Αποστρατευτέους, Διατηρητέους και Ευδοκίμως τερματίσαντες τη σταδιοδρομία τους.

Επί του άρθρου 127

Στο άρθρο 127 αποτυπώνεται ανά βαθμό ο τρόπος προαγωγής των Αξιωματικών Γενικών και Ειδικών Καθηκόντων.

Επί του άρθρου 128

Στο άρθρο 128 απαριθμούνται τα αρμόδια για τη διενέργεια των κρίσεων Συμβούλια, ο χρόνος και ο τρόπος συγκρότησής τους και ορίζονται οι λεπτομέρειες για την επιλογή των μελών τους και της γραμματειακής υποστήριξής τους.

Επί των άρθρων 129-130

Στα άρθρα 129 και 130 περιγράφονται η σύνθεση και οι αρμοδιότητες ενός εκάστου των Συμβουλίων.

Επί του άρθρου 131

Στο άρθρο 131 καθορίζεται ο τρόπος λειτουργίας και εργασιών των Συμβουλίων Κρίσεων.

Επί του άρθρου 132

Με το άρθρο 132 ορίζεται η διαδικασία σύνταξης, κύρωσης και εκτέλεσης των πινάκων για όλες τις κατηγορίες κρινομένων, εκτός από τους κρινόμενους κατ' επιλογή, για τους οποίους δεν συντάσσονται πίνακες, ενώ στην παρ. 5 παρατίθεται η διαδικασία αυτεπάγγελτης αποστρατείας των κρινομένων ως ευδοκίμως τερματισάντων τη σταδιοδρομία τους, με την επιφύλαξη άσκησης προσφυγής στο Συμβούλιο της Επικρατείας για αποφάσεις δυσμενών κρίσεων των Υπηρεσιακών Συμβουλίων, η οποία δεν αναστέλλει την εκτέλεση των ατομικών διοικητικών πράξεων που εκδίδονται σε εκτέλεση των αποφάσεων αυτών.

Επί του άρθρου 133

Στο άρθρο 133 προβλέπονται οι τιμητικές διακρίσεις που χορηγούνται στους αποστρατευόμενους Αντιστράτηγους και Υποστράτηγους, τα προνόμια που αυτοί απολαμβάνουν καθώς και περιπτώσεις αποστέρησής τους.

Επί του άρθρου 134

Η διαδικασία προαγωγών που περιγράφεται στο άρθρο 134 εξασφαλίζει τη συνεχή πλήρωση των θέσεων που κενώνονται από την προαγωγή των αξιωματικών που τις κατέχουν. Με τη σταδιακή ιεραρχική πλήρωση τους, αλλά και με έκτακτες κρίσεις, όταν απαιτείται, εξασφαλίζεται η ορθή και απρόσκοπτη λειτουργία κάθε οργανικής μονάδας του Πυροσβεστικού Σώματος.

Επί του άρθρου 135

Στο άρθρο 135 εισάγεται εξαίρεση στον κανόνα της προαγωγής ανεξάρτητα από την ύπαρξη κενών οργανικών θέσεων. Εν προκειμένω, προβλέπεται η προαγωγή στον επόμενο βαθμό βάσει των χρόνων συνολικής υπηρεσίας, διακρίνοντας τις περιπτώσεις κατάταξης στο Πυροσβεστικό Σώμα προ και μετά τη θέση σε ισχύ του π.δ 44/2016 (Α' 68).

Επί του άρθρου 136

Στο άρθρο 136 περιγράφονται οι προαγωγές που πραγματοποιούνται για αξιωματικούς που συμπληρώνουν 35ετή πραγματική ή 40ετή συντάξιμη υπηρεσία, καθώς και ειδικότερα θέματα υπολογισμού της πραγματικής και συντάξιμης υπηρεσίας.

Επί του άρθρου 137

Στο άρθρο 137 αναλύεται ο τρόπος κρίσεων και προαγωγών των ευρισκόμενων σε κατάσταση υπηρεσίας γραφείου αξιωματικών, με την επισήμανση ότι αξιωματικοί της κατηγορίας αυτής δεν καταλαμβάνουν οργανικές θέσεις και δεν δύνανται να ασκήσουν διοίκηση. Η εισαγόμενη με το εν

λόγω άρθρο καινοτομία συνίσταται στη δυνατότητα των ανωτέρω πυροσβεστικών υπαλλήλων να επανέλθουν στην ενέργεια, περίπτωση που δεν υφίστατο προηγουμένως.

Επί του άρθρου 138

Στο άρθρο 138 αποτυπώνεται ο τρόπος επιλογής των Αξιωματικών προς προαγωγή και τα κριτήρια που αξιολογούνται από τα αρμόδια υπηρεσιακά όργανα, λαμβάνοντας υπόψη τη σταδιοδρομία αυτών συνολικά, στον κατεχόμενο βαθμό αλλά και στους προηγούμενους, αξιολογώντας την ακαδημαϊκή δραστηριότητα εκτός των αμιγώς πυροσβεστικών καθηκόντων, με βάση τα έγγραφα των ατομικών φακέλων αλλά και την προσωπική αντίληψη των μελών του Συμβουλίου.

Επί του άρθρου 139

Στο άρθρο 139 ορίζεται η διαδικασία επιλογής των Υποστρατήγων και Αντιστρατήγων.

Επί του άρθρου 140

Στο άρθρο 140 ορίζεται η διαδικασία επιλογής του Αντιστράτηγου-Αρχηγού του Πυροσβεστικού Σώματος από το Κυβερνητικό Συμβούλιο Εξωτερικών και Άμυνας (ΚΥ.Σ.Ε.Α.), ύστερα από πρόταση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη.

Επί του άρθρου 141

Στο άρθρο 141 προσδιορίζονται οι συνέπειες των δυσμενών κρίσεων επί της υπηρεσιακής εξέλιξης των αξιωματικών.

Επί του άρθρου 142

Με το άρθρο 142 δίδεται στον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη το δικαίωμα, να προσφύγει κατά των πινάκων που συντάχθηκαν, είτε για ευμενέστερη είτε για δυσμενέστερη κρίση, με την προθεσμία και την άσκηση της προσφυγής να αναστέλλει την εκτέλεση των αποφάσεων των Συμβουλίων για τους αξιωματικούς τους οποίους αυτές αφορούν.

Επί του άρθρου 143

Στο άρθρο 143 προβλέπεται η δυνατότητα άσκησης προσφυγής ενώπιον του Δευτεροβάθμιου Συμβουλίου και για τους δυσμενώς κριθέντες αξιωματικούς με εξαίρεση αυτούς που αποστρατεύονται λόγω 35ετούς πραγματικής υπηρεσίας ή παραλείπονται κατά την επιλογή Αντιστράτηγου-Αρχηγού του Πυροσβεστικού Σώματος.

Επί του άρθρου 144

Στο άρθρο 144 αποτυπώνονται οι εργασίες των Συμβουλίων Επανάκρισης μετά από προσφυγή, υπό τον όρο της μη χειροτέρευσης της θέσης του προσφεύγοντος.

Επί του άρθρου 145

Με το άρθρο 145 περιγράφεται η διαδικασία που ακολουθείται στα Συμβουλίων Κρίσεων στην περίπτωση έκδοσης ακυρωτικής απόφασης Διοικητικού Δικαστηρίου και παραπομπής σε αυτά για επανάκριση.

Επί του άρθρου 146

Στο άρθρο 146 καθορίζονται τα ανώτατα ηλικιακά όρια παραμονής στο Πυροσβεστικό Σώμα των Αξιωματικών Γενικών και Ειδικών Καθηκόντων ανά βαθμό.

Επί του άρθρου 147

Στο άρθρο 147 υπάρχουν προβλέψεις για την τήρηση των ηλεκτρονικών ατομικών βιβλιαρίων των πυροσβεστικών υπαλλήλων και ειδικότερα για τον απόρρητο χαρακτήρα αυτών, λόγω των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων που περιέχουν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Μεταθέσεις – Αποσπάσεις - Μετακινήσεις

A. Επί της αρχής

Οι μεταθέσεις, μετακινήσεις και αποσπάσεις του πυροσβεστικού προσωπικού ρυθμίζονται από τις διατάξεις του Κεφαλαίου Γ΄ του π.δ. 170/1996 (Α΄ 131), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα.

Ο συγκεκριμένος κανονισμός μεταθέσεων τέθηκε σε ισχύ το έτος 1996 και έκτοτε έχει τροποποιηθεί επανειλημμένως με μεταγενέστερα προεδρικά διατάγματα. Οι τροποποιήσεις αυτές υπήρξαν πάντοτε αποσπασματικές και βρίσκονται διάσπαρτες σε διάφορες διατάξεις του κανονισμού εις βάρος της νομοτεχνικής του αρτιότητας, γεγονός που αναπόδραστα συνεπάγεται τη δυσχέρεια ερμηνείας και εφαρμογής του συγκεκριμένου νομοθετήματος.

Περαιτέρω, η πάροδος εικοσιπέντε και πλέον ετών από τη θέση του σε ισχύ και οι συνακόλουθες αλλαγές που έλαβαν χώρα στο Πυροσβεστικό Σώμα και άπτονται του ρυθμιστικού αντικείμενου του εν λόγω Κανονισμού επιβάλλουν την επικαιροποίησή του, ώστε να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες του Πυροσβεστικού Σώματος, διασφαλίζοντας, αφενός την ορθολογικότερη και επωφελέστερη κατανομή του προσωπικού στις Υπηρεσίες και, αφετέρου την εμπέδωση αισθήματος ισότητας και δικαιοσύνης στους πυροσβεστικούς υπάλληλους σε έναν τομέα που επηρεάζει καθοριστικά την προσωπική και οικογενειακή τους κατάσταση.

Με βάση τα ανωτέρω, προκύπτει, καταφανώς, η ανάγκη ολιστικής αναμόρφωσης του κείμενου θεσμικού πλαισίου διενέργειας των μεταθέσεων, μετακινήσεων και αποσπάσεων των υπαλλήλων του Πυροσβεστικού Σώματος και η θέσπιση νέου, νομοτεχνικά άρτιου, το οποίο θα διασφαλίζει πληρέστερα το δημόσιο συμφέρον και την εξυπηρέτηση των υπηρεσιακών αναγκών και παράλληλα θα είναι δικαιότερος για τους υπάλληλους.

B. Επί των άρθρων

Επί του άρθρου 148

Με τη διάταξη του άρθρου 148 ορίζεται το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού μεταθέσεων, απარიθμώντας, αποκλειστικά, τις περιπτώσεις διενέργειας μεταθέσεων. Συγκριτικά με το προϊσχύσαν νομοθετικό πλαίσιο, πλέον δεν προβλέπονται μεταθέσεις για λόγους υγείας και σπουδών. Υπάλληλοι, οι οποίοι σπουδάζουν ή αντιμετωπίζουν θέματα υγείας, δικαιούνται πλέον μόνο αποσπάσεις, για λόγους που αναλυτικά παρατίθενται στο οικείο άρθρο.

Επί του άρθρου 149

Στο άρθρο 149 ορίζεται ότι για τη διενέργεια μετάθεσης υπαλλήλου για κάλυψη κενής οργανικής θέσης προϋποτίθεται η ύπαρξη ομοιόβαθμης θέσης. Κατ' εξαίρεση, δίνεται η δυνατότητα παρέκκλισης από τον ως άνω κανόνα, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις και για λόγους υπηρεσιακού συμφέροντος.

Επί του άρθρου 150

Με τη διάταξη του άρθρου 150 ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με την επιλογή «Νομού συμφερόντων» και «Υπηρεσίας προτίμησης», εντός αυτού, δυνατότητα η οποία προβλέπεται για πρώτη φορά. Καθορίζεται, εν προκειμένω, η διαδικασία δήλωσης του Νομού και της Υπηρεσίας, στην οποία επιθυμούν οι υπάλληλοι να υπηρετούν σε μόνιμη βάση. Υπό το φως του προϊσχύσαντος νομοθετικού πλαισίου, οι υπάλληλοι δήλωναν μόνο πόλη συμφερόντων, γεγονός που προκάλεσε δυσλειτουργίες και ανισότητες, κυρίως σε ο, τι αφορά στον υπολογισμό των μορίων βάσει χιλιομετρικής απόστασης, ενώ με τη θέσπιση της συγκεκριμένης διάταξης σκοπείται η εξομάλυνση των προαναφερόμενων ανισοτήτων. Περαιτέρω, προβλέπεται η διαδικασία αλλαγής Νομού συμφερόντων και Υπηρεσίας προτίμησης, οι περιοριστικά αναφερόμενες περιπτώσεις, όπου αυτό επιτρέπεται και η προθεσμία υποβολής σχετικής αίτησης, έτσι ώστε η σχετική διαδικασία να διέπεται από αμεσότητα, ομαλότητα και να διασφαλίζει τα δικαιώματα των υπαλλήλων χωρίς να διαταράσσεται η εύρυθμη λειτουργία της Υπηρεσίας.

Επί του άρθρου 151

Στο άρθρο 151 ρυθμίζεται με σαφή τρόπο η διαδικασία και το κριτήριο κατανομής της συνολικής υπηρετούσας δύναμης στις Υπηρεσίες του Πυροσβεστικού Σώματος, προκειμένου να διαπιστώνεται, ανά Υπηρεσία, αν υφίστανται κενά ή υπεράριθμοι και, συνακόλουθα, βάσει του κριτηρίου αυτού να διενεργούνται οι τακτικές μεταθέσεις.

Επί του άρθρου 152

Στο άρθρο 152 ρυθμίζεται το ζήτημα των μεταθέσεων λόγω συμπλήρωσης ορισμένου χρόνου σε Υπηρεσία και τίθενται αντικειμενικά και πρόσφορα κριτήρια εφαρμογής της συγκεκριμένης ρύθμισης για την πλήρη πραγμάτωση του σκοπού της διάταξης.

Επί του άρθρου 153

Με το άρθρο 153 προβλέπεται η δυναμική παρέκκλιση από τις διατάξεις του παρόντος για υπάλληλους που εμπλέκονται σε ιδιαζόντως σοβαρές περιπτώσεις πειθαρχικών και ποινικών παραπτώματων, ούτως ώστε να διασφαλίζεται το δημόσιο συμφέρον και το κύρος της Υπηρεσίας.

Επί του άρθρου 154

Με τη διάταξη του άρθρου 154 ρυθμίζεται η διαδικασία αμοιβαίων μεταθέσεων, οι προϋποθέσεις άσκησης του σχετικού δικαιώματος και τίθενται οι αναγκαίοι περιορισμοί για την αποφυγή καταχρηστικής άσκησης του, ενώ θεσπίζεται σύντομη διαδικασία περαιώσης των σχετικών αιτημάτων.

Επί του άρθρου 155

Στο άρθρο 155 προβλέπεται η δυνατότητα μετάθεσης αξιωματικών από το βαθμό του Αντιπυράρχου και άνω από το χρονικό σημείο προαγωγής τους και εντεύθεν. Τούτο επιτρέπει την ταχεία και άνευ χρονοτριβής μετάθεση των ανώτερων και ανώτατων αυτών Αξιωματικών σε Υπηρεσίες όπου προκύπτει άμεση ανάγκη στελέχωσής τους.

Επί του άρθρου 156

Στο άρθρο 156 ρυθμίζεται η διαδικασία μεταθέσεων για συνυπηρέτηση, ορίζονται οι προϋποθέσεις άσκησης του σχετικού δικαιώματος και τίθενται περιορισμοί για την αποφυγή καταχρηστικής άσκησης του, ενώ θεσπίζεται σύντομη διαδικασία περαίωσης των σχετικών αιτημάτων.

Επί του άρθρου 157

Στο άρθρο 157 ορίζονται ζητήματα σχετικά με τις τοποθετήσεις των εξερχόμενων Πυροσβεστών, Αρχιπυροσβεστών και Αξιωματικών από τις Σχολές της Πυροσβεστικής Ακαδημίας. Ειδικότερα, για πρώτη φορά προβλέπεται ότι οι Πυροσβέστες και οι Αξιωματικοί μετά την αποφοίτησή τους, τοποθετούνται τουλάχιστον για τρία χρόνια οι Πυροσβέστες και για δύο χρόνια οι Αξιωματικοί σε Υπηρεσίες, Σταθμούς και Κλιμάκια της Αττικής. Η πρόβλεψη αυτή αναμένεται να συμβάλει καθοριστικά στην πληρέστερη εκπαίδευση και επιμόρφωση του ανθρώπινου δυναμικού του Πυροσβεστικού Σώματος σε επιχειρησιακό επίπεδο, καθώς παρέχεται η ευκαιρία στους εξερχόμενους των Σχολών να δράσουν επαγγελματικά στον πλέον πολυπληθέστερο Νομό της χώρας, όπου καθημερινά εκδηλώνονται ποικίλης φύσεως συμβάντα, αποκομίζοντας αναντικατάστατη εργασιακή εμπειρία, η οποία σε κάθε περίπτωση αποτελεί προστιθέμενο υπηρεσιακό όφελος.

Επί του άρθρου 158

Στη διάταξη του άρθρου 158 διαγράφονται με τον πλέον αντικειμενικό τρόπο τα κριτήρια βάσει των οποίων διενεργούνται οι μεταθέσεις, καθώς και η μοριοδότηση αυτών. Τα συγκεκριμένα κριτήρια, απολύτως πρόσφορα για τον επιδιωκόμενο σκοπό και πλήρως αξιοκρατικά, παρατίθενται λαμβάνοντας υπόψη όλες τις κρίσιμες παραμέτρους διασφαλίζοντας έτσι την ισότητα και αντικειμενικότητα κατά την διαδικασία των μεταθέσεων.

Επί του άρθρου 159

Στο άρθρο 159 παρουσιάζεται με ενάργεια και με νομική και λογική συνέπεια η διαδικασία των τακτικών και έκτακτων μεταθέσεων, τα διοικητικά όργανα και οι κατά χρονική σειρά ενέργειες αρμοδιότητάς τους, έτσι ώστε η διαδικασία των μεταθέσεων να πραγματοποιείται σύννομα, απρόσκοπτα και με τη μέγιστη δυνατή διαφάνεια.

Επί του άρθρου 160

Με τη διάταξη του άρθρου 160 εξορθολογίζεται και επικαιροποιείται το πλαίσιο που διέπει τις αποσπάσεις του προσωπικού, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η εύρυθμη λειτουργία της Υπηρεσίας με παράλληλη στάθμιση των συμφερόντων των υπαλλήλων. Για πρώτη φορά προβλέπονται ως λόγοι αποσπάσεων θέματα σπουδών και υγείας. Οι ως άνω λόγοι μέχρι πρότινος δικαιολογούσαν μετάθεση, πλην όμως, τούτο μπορούσε να οδηγήσει σε καταχρηστική άσκηση των σχετικών δικαιωμάτων. Με την παρούσα διάταξη και τη θέσπιση συγκεκριμένων προϋποθέσεων, αποσοβείται ο σχετικός κίνδυνος, δίχως, ωστόσο, να θίγεται ο πυρήνας των δικαιωμάτων των υπαλλήλων. Ειδικά για την περίπτωση απόσπασης λόγω σπουδών, σε αντίθεση με τα προϊσχύσαντα, όπου προβλεπόταν φοίτηση σε οποιαδήποτε Σχολή, πλέον απαιτείται φοίτηση σε συγκεκριμένες Σχολές και Τμήματα που προσδίδουν γνώση και δεξιότητα που δύναται να αξιοποιηθεί από το Πυροσβεστικό Σώμα.

Επί του άρθρου 161

Στη διάταξη του άρθρου 161 προβλέπεται η έννοια της μετακίνησης, τα αρμόδια όργανα για τη λήψη της σχετικής απόφασης, οι προϋποθέσεις και η ακολουθητέα διαδικασία, ενώ ορίζονται περιορισμοί τόσο στον αριθμό των μετακινήσεων για κάθε υπάλληλο ανά έτος, όσο και στη χρονική διάρκεια των μετακινήσεων αυτών, προκειμένου να αποφεύγονται φαινόμενα καταχρηστικότητας και αυθαιρεσίας ή δυσανάλογης δέσμευσης του προσωπικού.

Επί του άρθρου 162

Με τη διάταξη του άρθρου 162 ρυθμίζεται η έκταση εφαρμογής του παρόντος Κανονισμού προβλέποντας ταυτόχρονα τις αναγκαίες εξαιρέσεις που υπαγορεύονται από λόγους κοινωνικούς, δημογραφικούς, υγείας, υπηρεσιακούς, καθώς και από την ανάγκη συμμόρφωσης σε έτερα νομοθετήματα για την αποφυγή αξιολογικών αντινομιών.

Επί του άρθρου 163

Στο άρθρο 163 θεσπίζεται για πρώτη φορά, για λόγους ισότητας και υπηρεσιακού συμφέροντος, οι οποίοι συνίστανται στην εξορθολόγιση της αξιοποίησης του ανθρώπινου δυναμικού του Πυροσβεστικού Σώματος, διάταξη που εισάγει τους Πυροσβέστες Πενταετούς Υποχρέωσης στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού Μεταθέσεων, προβλέποντας το αρμόδιο για τις μεταθέσεις και αποσπάσεις τους όργανο, παραθέτοντας το νομικό πλαίσιο συγκρότησης και λειτουργίας του.

Επί του άρθρου 164

Στη διάταξη του άρθρου 164 παρατίθενται αναγκαίες διευκρινήσεις για την εφαρμογή του Κεφαλαίου Γ', καθώς και μεταβατικές διατάξεις για την ομαλή εφαρμογή των νέων ρυθμίσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

Λοιπές Διατάξεις

A. Επί της αρχής

Στο Κεφάλαιο αυτό έχουν παρατεθεί διατάξεις, οι οποίες δεν εντάσσονται συστηματικά σε κάποιο εκ των ανωτέρω Κεφαλαίων, πλην όμως αφορούν σε ιδιαίτερα σημαντικά λειτουργικά, οργανωτικά και διοικητικά ζητήματα του Πυροσβεστικού Σώματος.

B. Επί των άρθρων

Επί του άρθρου 165

Στο άρθρο 165 ρυθμίζονται ζητήματα τρόπου και χρόνου άσκησης πυροσβεστικών καθηκόντων ολυμπιονικών και διακριθέντων αθλητών που υπηρετούν στο Πυροσβεστικό Σώμα καθώς και αλλά συναφή ζητήματα. Η σχετική ρύθμιση για τους ως άνω πυροσβεστικούς υπαλλήλους κρίνεται

επιβεβλημένη, προκειμένου να είναι δυνατή η αξιοποίησή τους σε κατάλληλες θέσεις, αλλά και να διευκολύνονται στη βελτίωση της απόδοσής τους στο άθλημα τους.

Επί του άρθρου 166

Οι διατάξεις του άρθρου 166 αφορούν στους υπαλλήλους του Πυροσβεστικού Σώματος, οι οποίοι είναι επιφορτισμένοι με ανακριτικά καθήκοντα, ενώ προβλέπεται ρητά στο νόμο η επιβολή διοικητικού προστίμου στους εμπρηστές δασών και δασικών εκτάσεων.

Επί του άρθρου 167

Στις διατάξεις του άρθρου 167 ορίζονται τα αρμόδια όργανα έκδοσης και έγκρισης πυροσβεστικών διατάξεων, των κανονισμών πυροπροστασίας και γενικά της νομοθεσίας πυρασφάλειας, καθώς και η διαδικασία επιβολής προστίμων, τα ποσά αυτών και κάθε σχετική λεπτομέρεια. Με την παροχή δε νομοθετικών εξουσιοδοτήσεων καταλείπεται στα διοικητικά όργανα να ρυθμίσουν τα ειδικότερα τεχνικής φύσεως ζητήματα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Επί του άρθρου 168

Στο άρθρο 168 ρυθμίζεται η διαδικασία και τα όργανα ελέγχου των κατασβεστικών μέσων και υλικών που διατίθενται στην αγορά έτσι ώστε να διασφαλίζεται απόλυτα η καταλληλότητα και η αξιοπιστία τους.

Επί του άρθρου 169

Στο άρθρο 169 δίδεται νομοθετική εξουσιοδότηση για έκδοση προεδρικού διατάγματος κατόπιν πρότασης του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη για τη ρύθμιση θεμάτων πειθαρχικού δικαίου και αδειών του προσωπικού του Πυροσβεστικού Σώματος. Πρόκειται για ζητήματα εσωτερικής φύσεως που χρήζουν σαφώς επανακαθορισμού. Ειδικότερα σε ο, τι αφορά στο πειθαρχικό δίκαιο, η προσαρμογή του στις σύγχρονες συνθήκες είναι εκ των ων ουκ άνευ και προς επίρρωση τούτου αρκεί να αναφερθεί ότι υφίστανται σήμερα εφαρμοστέες διατάξεις που θεσπίστηκαν το έτος 1969.

Επί του άρθρου 170

Στο άρθρο 170 ρυθμίζονται θέματα υγειονομικής και φαρμακευτικής περίθαλψης του προσωπικού του Πυροσβεστικού Σώματος, ενώ η απαιτούμενη ευελιξία για τη ρύθμιση των σχετικών θεμάτων παρέχεται μέσω της πρόβλεψης νομοθετικής εξουσιοδότησης για έκδοση προεδρικού διατάγματος για τα ως άνω θέματα.

Επί του άρθρου 171

Στο άρθρο 171 ρυθμίζονται θέματα αποδοχών του προσωπικού του Πυροσβεστικού Σώματος και οικονομικής διαχείρισης, ενώ με μία σειρά νομοθετικών εξουσιοδοτήσεων παρέχεται η ευχέρεια ρύθμισης από τον κανονιστικό νομοθέτη σειράς συναφών ζητημάτων, όπως θέματα διαχείρισης υλικών, σύστασης λογαριασμών αλληλοβοηθείας και νεότητας, ίδρυσης λεσχών, κατασκηνώσεων και παιδικών σταθμών. Οι διατάξεις αυτές, πολλές εκ των οποίων καινοτόμες, θεσπίστηκαν με γνώμονα την εξυπηρέτηση βασικών οικονομικών, κοινωνικών και οικογενειακών αναγκών του

προσωπικού του Πυροσβεστικού Σώματος για τις οποίες έως σήμερα δεν έχει υπάρξει σχετική μέριμνα.

Επί των άρθρων 172-173

Στα άρθρα 172 και 173 ρυθμίζονται θέματα υλικών, ηθικών αμοιβών καθώς και βράβευσης Υπηρεσιών του Πυροσβεστικού Σώματος. Η διάταξη αυτή αντικατοπτρίζει τη σαφή πρόθεση του νομοθέτη για την προώθηση της αριστείας και την επιβράβευση των εξαιρετων δράσεων. Ταυτόχρονα, λειτουργεί ως κίνητρο για την υπέρτερη του υπηρεσιακού καθήκοντος δράση.

Επί του άρθρου 174

Στο άρθρο 174 καθορίζονται οι ημέρες Αποστράτων, η Ημέρα Μνήμης και θεσπίζεται, το πρώτον, η Ημέρα Πυροσβεστικού Σώματος ως ημέρες εορτασμού και απόδοσης τιμών. Την ημέρα αυτή, στο πλαίσιο της εξωστρέφειας του Πυροσβεστικού Σώματος, δίνεται η δυνατότητα στο κοινό να επισκέπτεται τις Πυροσβεστικές Υπηρεσίες.

Επί του άρθρου 175

Στο άρθρο 175 δίδεται νομοθετική εξουσιοδότηση για την έκδοση Κοινής Υπουργικής Απόφασης για τη ρύθμιση της συνεργασίας Πυροσβεστικού Σώματος της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων, η οποία κρίνεται κεφαλαιώδους σημασίας για την πραγμάτωση της αποστολής αμφότερων των φορέων αυτών.

Επί του άρθρου 176

Στο άρθρο 176, προβλέπεται ο θεσμός του Συνηγόρου του Πυροσβέστη και παρέχεται, υπό προϋποθέσεις, η δυνατότητα παροχής νομικής υποστήριξης ή καταβολής εξόδων σε περίπτωση ποινικής δίωξης στο πυροσβεστικό προσωπικό και στους Πυροσβέστες Πενταετούς Υποχρέωσης για αδικήματα που τους αποδίδονται ότι τέλεσαν κατά την εκτέλεση διατεταγμένης υπηρεσίας και ένεκα ταύτης. Είναι γεγονός, ότι λόγω της φύσεως των καθηκόντων του πυροσβεστικού προσωπικού, ακόμα και κατά την ενδεδειγμένη άσκηση των καθηκόντων του, είναι δυνατό να υπάρξει ποινική εμπλοκή του, και ως εκ τούτου, με το άρθρο αυτό παρέχεται η έμπρακτη στήριξη της Πολιτείας στο εν λόγω προσωπικό που καίτοι εκτέλεσε ορθά τα καθήκοντα του, ενέχεται σε πολυδάπανη ποινική διαδικασία.

Επί του άρθρου 177

Δυνάμει του άρθρου 177 τροποποιούνται και εξορθολογίζονται διατάξεις του π.δ. 210/1992 (Α' 99), ζητήματα ελευθερίας υπηρεσίας λόγω ασθένειας, καθώς και αναρρωτικών αδειών, ενώ, για πρώτη φορά, στα πλαίσια της κοινωνικής αλληλεγγύης και για την έμπρακτη προαγωγή της πρόληψης στον τομέα της δημόσιας υγείας, θεσπίζεται ειδική άδεια με αποδοχές μίας (1) ημέρας, κατ' έτος, στις γυναίκες πυροσβεστικούς υπαλλήλους, προκειμένου να υποβληθούν σε ετήσιο γυναικολογικό έλεγχο.

Επί του άρθρου 178

Με το άρθρο 178 τροποποιείται και συμπληρώνεται για λόγους ισότητας η περίπτωση κ' του άρθρου 3 του ν.δ. 142/1974 (Α' 318), όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 6 του ν.

3075/2002 (Α' 297), προκειμένου να λογίζεται ως συντάξιμος χρόνος υπηρεσίας, κατά τις ανωτέρω διατάξεις και ο χρόνος που διανύθηκε σε Υπηρεσίες που αδικαιολόγητα ως σήμερα είχαν παραλειφθεί του ρυθμιστικού πεδίου της διάταξης αυτής, όπως ενδεικτικά οι Ε.Μ.Α.Κ..

Επί του άρθρου 179

Στο άρθρο 179 ρυθμίζεται, στο πλαίσιο της εξωστρέφειας του Πυροσβεστικού Σώματος, η δυνατότητα και οι προϋποθέσεις πρακτικής άσκησης φοιτητών – σπουδαστών Ανώτατης Εκπαίδευσης – Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης σε Υπηρεσίες του Πυροσβεστικού Σώματος.

Επί του άρθρου 180

Στο άρθρο 180 προβλέπονται ρυθμίσεις που αφορούν στους Πυροσβέστες Πενταετούς Υποχρέωσης, Πυροσβέστες εποχικής απασχόλησης και Εθελοντές Πυροσβέστες, διαδικασία ένταξης Εποχικών Πυροσβεστών και περαιτέρω, επιχειρείται η επίλυση θεμάτων που έχουν προκύψει, όπως έχει καταδείξει η εμπειρία εφαρμογής, αναφορικά με τις ως άνω κατηγορίες προσωπικού.

Επί των άρθρων 181-182

Στα άρθρα 181 και 182 προβλέπονται μεταβατικές, τελικές και καταργούμενες διατάξεις, οι οποίες έχουν ως στόχο την ομαλή και απρόσκοπτη μετάβαση στις νέες ρυθμίσεις.